

309096

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ జూలై నెల 28 వ తేది గురువారము No. 75
సంపుటము. ౪. శింశనామ సంవత్సరామాసమాసనవమి. సంచిక ౭౫

మంచిమనసు! వేసేము ఖర్చుపడినది!! వెనుక నోరకవు!!!
2 పంచలు కొనువారికి అత్తలార్జునున కొరవని
కోడండ్రప్రలాపము అను గ్రంథ మొకటి ఇనాము.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేకపంచలు ఖర్చుపడినందున
ప్రస్తుతము ధగలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గల మేలైన అసల్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనంద
ముకొరకు తెప్పించి విక్రయించుచు
న్నాము. ఇందులో ఎరుపు, పచ్చ,
ఆకుపచ్చ, రోజా, మేళు వర్షం,
ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాసునీయమైనవి, త్వరపడు.
రెడ్డిమూసనిడివిని 2 1/2 మూస పెడల్పుగల పట్టుపంచె 1-2 0-0
జపాక చుట్టుబాలకు చాకము 2 మూరలు ... 1-6-0
3 చాకములు తెప్పించుకొనిన పాక్ టెక్ పేనా ఇనాము.
అన్నిటికి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామ:- రాజులమ్మి కంపెని,
3, కంధప్ప మొదలి పీఠి, తిరువల్లి క్లెజి మదరాసు

ప్రాధనరు రామమూరి నాయుడు
గారి ప్రోగ్రాము.

748
నానోలు 28.5-17 to 29.7-17 8
అమలాపురం 29.7-17 to 1-7-17 2
(ఈ గ్రామములకు వర్ష యిబ్బందిచేత, ఆయాతాళిఖులకు
రాకపోయినా అచ్చటచ్చట మా యేకెంట్లీ తెలియజేయు
నోటీసుల ప్రకారము జరుపబడును వాటిని చూచి లెజుకుకో
వలయును.)

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయల్కొప్పులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడి
మూల - బొమ్మలకాడ్లు - గారడి పుస్తకములు విక్రయించె
కము. కాట్టలూగు కావలెనా! (522)
వి. ఈశ్వరప్ప అందు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమావృతము
చక్కని జబ్బితోసహా సీసా 1-కి 0-8-0

తలనొప్పుల మాన్పును.
నాయుత్తరప్రొట్టి పోస్టోను.
పార్శ్వపు నొప్పులు గాక
దోలును. పొట్ట పోనొనును.
సువాసన గలిగి యుండును.
ప్రతియుంటు నుండదగినది.
దీనిని విదేశములలో
కూడ వాడుచున్నారు.
లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయము.
వినమూలికలచే హిందూ దేశ మందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబుకెట్టిపీఠి, మద్రాసు.

వాధాసీడితులకు నరము: ఐనోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.
సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా
ఇది ఒక రక్తనాళాలను జనించువాడ్యులకు కీటుమనంతి మండు. కుడవులను, మచ్చలను గండమాలలను
పుండ్లను, చాలానొప్పలను అన్ని విధములవలన గలగు చిర్యకోగమలను పోగొట్టును.
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)
జాషధిసారసపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిర్వహించును, సహజమైనను మధ్యకల్మషము అన్ని విధములైన కోమములను
పోగొట్టును. కీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణంబంభమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
ఉభయపరుచును. కీరరాశోగ్యమును గలగ జేయును. 16 కోశాలవర మందులకు 4 టోన్సుల బుడ్డలలో అమృతమును.
ప్రాప్తేటరు:- పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144, No 2. BOMBAY.

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL
SEXUAL AND NERVOUS TOO.
Hence, one and all ought to try to pre-
serve it in the heyday of Youth, guard and
insure against its loss as a precautionary
measure, and obtain and regain it, at any
age and at any expense, if already lost,
through any cause whatsoever. How? By a
timely use of the world-renowned mechanical
device called "E" manufactured on Dr.
Bier's Principle of Hyparaemic Treatment
by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago
U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing,
postage &c, charged extra) Patented all
over: highly recommended by several leading
medical authorities of the East and the West and countless
numbers of gratified cured patients.
Why? because if other wise, the Man who does not possess
this necessary attribute of life is only a so called Man
Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in
English: write to-day, in all confidence if really interested of
freedescriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika"
to the -
ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR T.I : EAST, BATALA.

రాజీసంయుక్త గ్రంథకర్తచే తెనిగింపబడిన
పురుషార్థప్రకాశము.
ఇంగ్లండుయొక్క తాత్కాలిక స్థితినిబట్టి దేశమందు
దంతకు సుత్రవిధానం బగు శిక్షాపద్ధతి వ్యాపింప
వలెనను నద్దేశము మనస్సునవిడిచి, శిక్షాస్థానము
కావ్రుజ్ఞుడు (ఎస్కైరేషన్) అను గ్రంథము తెల్లు
రచించెనో అట్లే ప్రస్తుతకాలపు హిందూదేశపు
స్థితినిబట్టి మనదేశమందెల్లవల సుత్రమగు శిక్షా
పద్ధతి వ్యాపింపవలెనను నభిలాషతోడ విశుద్ధానంద
నిత్యానందు శీ గ్రంథమును వరచించి యున్నారు.
విద్యయం దభిమానముగల ప్రతి యౌవనశ్రీ: ప్రతి
యౌవనపురుషుడు ఈగ్రంథమును దప్పక చదివితగ
వలయును. ప్రయిమరీ పాఠశాలల యుపాధ్యాయుల
కిది మిక్కిలి యుపయోగకరము. మరియు సంఘ
సంస్కరణయం దభిలాషగల వారల కిది చింతా
మణియే యన వొప్పు. 450 పుటల పుస్తకము
జూలై 15 వ తేది లోగా వ్రాయువానికి ఖర్చులు
గాక రు. 1 మును, తరువాతి వ్రాయువానికి రు. 1-4
మను పంపబడును. కలయికవాటిల్లు వ్రాసకలయును.
ఆర్. యమ్. వి. జానకిరావు
భోన్స, పాత గుంటూరు.
గుంటూరు.
(800)

శ్రీమత్తన గోపాలకృష్ణ శిక్షాచక్రవర్తి
రంగుల చిత్రపటము.
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. వి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

వర్తమాన రాజకీయ వ్యవస్థ

హిందూ ప్రజాసంపాదకులకు

దేశ వ్యవహారములు గంభీరములైనవి. వెనుకటి వలె కాంతిగలిగియుండుట సాధ్యమే. కాని చిత్త స్వస్థియును భంగపడదు. అభిమానము లేదు. దోరతనమువా చెట్టి నిరోధన మాత్రము లాగియున్నది. కంటి యెదురైతే కాంతి గలిగినను, కాంతియును నీడి గురుకు దనమున కర్తింప కుండుట సులభమే. స్వపరిపాలన పక్షమున పలువురు పలువిధములగు పరిత్యాగముల సేసినారు. కాని మన దృష్టి చలన మన కట్టిబాధము కలుగునని విషయమును మొదట చర్చింపవలయును. ఈ సందర్భమున మా ప్రవాస శాస్త్రీ గారి వాక్యములను నిశ్చయించుకొనుము. శాస్త్రీ గారు దోరతనమువారి పాలనా విధానమును కృత్రిమమని యుండినను, మనము మిత్రత్వమును విధానముతో, దోరతన బట్టి పాలుపడవలయునని శాస్త్రీ గారు పలక విచ్చియుండిరి. ప్రాతలయందు గాని ప్రసంగములయందు గాని అభివాదములు గాకయుండి, ముందేటివలె వర్తించుచున్నది. దోరతనమువారి కలంబించిన రాజ్యాంగ విధానము వ్యర్థమనియు, అనిధానమును నీడనియెడల ప్రమాదమువాటిలు ననియు మనము దోరతనమువారికి నమృతమును పుట్టింప వలయును. ఆంధ్ర యల సత్వవాక్యపరిపాలనను సేవ వైదవలను గౌరవము నశించిన ప్రభువులను స్వప్రభువుల పరిపాలనను నిర్వహించుచున్నది.

స్వరాజ్య సమితియొక్క భావిత్వము విచారించుట మనకు రంధ్రానందమునున్నది. సమితివ్యక్తుల, కార్యనిర్వాహకులను దోరతనమువారు ప్రవాస మంత్రి గారి స్వరాజ్య సమితియందువారి భావములను విన్నవించి, వైట్టి యొకరిని ని. స్వరాజ్య సమితియ, కాంగ్రెసు, మహమ్మదీయ మహాసభలయ ఆశయములు భిన్నములు గానవిన్నయారు. వక్కాణించి యున్నారు. శాస్త్రీయరుగు సంస్కరణము కొరకే మాడు ప్రతిష్ఠాపనములను సాధింపవలెను. ఈమాడును సామ్రాజ్యమునకు లోబడిన స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును వాంఛించి యున్నది. ఇట్టి సభల యందు దోరతనమువారి దోరతనమువారు దండవిడిసియుండిరి. గాన తక్కిన వారిలో గూడ మీ యుద్ధమును ప్రకటించినట్లులే నొకరింప నగును. దోరతనమువారి యభిప్రాయము లీతీరుననుండ "కాంగ్రెసుమహాసభ అధికారవ్యవహారముల వైరమును దాటిన"దని మన మిన్ని నాల్గవండునందు సంతసించుచుంటిమి. సామ్రాజ్యమునకు లోబడిన స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును వైదవలెనే ట్టింపుట యుక్తమని ఇంగ్లండునందు ఇండియానందును పలుసార్లు రాజనీతిజ్ఞులవ్వారా వినియుంటిమి. స్థానిక దోరతనము వారి చర్యల నలన మాతన నమ స్మయము కల్పించినది. హామీయములు సమితివారి కలంబించిన యాంధ్రాన విధానమునకు మీరు కృత్రిమమని యున్నారా? లేక స్వపరిపాలనమును గూర్చి శాస్త్రీయరుగు వైట్టి యాంధ్రానమును బహుపాద దేయా నీయభిప్రాయము? కనుక దోరతనమువారి విషయమున మీ భావమును స్పష్టపరచునగును స్వపరిపాలనా విషయము కనుగు నాంధ్రానము సంతయు మీరు ట్టింపచిన మన కర్తవ్య మెట్లగును విదితమే. చాలకాలముగ వాంఛించినట్లు స్వపరిపాలనము నిపుడు విడువబోయి. దోరతనమువారి విషయమై మొదట దృష్ట్యాభిమతము. స్వరాజ్యసమితివారి కలంబించిన యాంధ్రానమును సహింపజాలమని దోరతనము వారనిన, నాయాంధ్రానమున తా నుద్దేశించి విషయములను పాలకులు వ్యక్తీకరించుట యుక్తము. సమితివారు ఇరువురందైన యాంధ్రానమున న్యా యవిరుద్ధముగా దేర్చియు గానరాదు. హామీయముల వాదమున, ప్రతిపక్షులకు సేపిరి కలగజేయు వాక్యములు వెడలి యుండునని గాని యుద్ధానిధానియనునకు హామీయముల వాదుల దృష్టి దోరతనము వారి కాలమున గలుగజేసిన దనుట నేవల మనస్థమును గంభీరములైన యున్నది. హామీయములు అనునదము విధానము దేశపు వ్యాపారములను స్మరణకు దెచ్చి చిత్తమున కలగును గాన నాపదమును నీవలసినదని నున పాలకులు దోరతనము వారిని విడిచి, వారు నూచించు వేలాకాపదమునకుండునని మనము స్పష్టము; గాని న్యా యనవ్యక్తిగతము మనస్థముల నెదిరించే వారు యత్నించిన అట్టి యత్నముల ప్రమాదమును వాటిలజేయను.

ఎట్టి పరిత్యాగములైన కొన్ని వనము స్పష్టమై యుండుట నీయొకటి కట్టియున్నది. కాని అమితోత్సాహమునకలది, మన వాదమున కేయముల గలుగజేయకూడదు.

మన ప్రాణధనములను నాయకుల వశమొనర్చి మనచందమును వారు చెప్పినచోప్పున నడచుకొనవలయును. నాయకులలో కొందరింగ్లాండును బోయి సంకల్పించుచున్నది. ఇంగ్లం ప్రజలకు విశేషకరించుట యుక్తమని తోచుచున్నది. ఇంగ్లండు రాష్ట్రపు సేవకొట్టితిరునన ర్పించినను, ఇంగ్లాండున మాత్రము మనకు న్యాయము జరుగగలదు. స్వపరిపాలనా విషయమున వైద్యముచేడి మనము వైద్యము నందియుండగూడదు. స్వాతంత్ర్యమునకై లోకమున నన్నియోజనములు పోరాడియున్నవి. ఆ జాతీయులు పొందిన శ్రమల జూచినయెడల మనకష్టములలో చాల యల్పములని తోచును. నీసెంటమ్మగారి ప్రవాసములమున హిందువులు తాత్కాలికముగ నిర్వహించిరి. కనుక భయస్యమున, యీ పోరాటమున కంతము జూడవలయును.

నీసెంటమ్మగారికి సహాయ మొనరించుట మన కదవటి విధి గాని చాలప్రాముఖ్యమై యున్నది. ఇతరులనుండి ఏ నూర్యనారాయణ మూర్తిగారు వ్రాయుచు, నీసెంటమ్మగారు హిందూదేశమున కొనర్చిన సేవ కామెను కీర్తించుచు తమ లేఖను ముగించిరి.

గంధీగారి చిత్రనాటకము

నీరుచుందుతోటల వారు చేసిన మహావీరకారముల సత్వధికముగ వర్ణించుచు ఇర్వింగుగారు వ్రాసిన లేఖను ఇంగ్లండును పత్రిక యిట్టినిగ్ల కీర్తికక్రింద ప్రకటించింది. తోటలవారి పక్షమున ప్రకటించబడిన హక్కులను చర్చించుట మాత్రమే ప్రస్తుతము. వానిని గూర్చి దేయించుచు నిదివరకే తమ భావములను సుస్పష్ట మొనరించిరి. మరికొంత నూతన సాక్ష్య మవసరమందుచే ఆత్మస్తుతిమలగు నావదాన్యశేఖరుల కార్యములను గూర్చిన గొప్పగారి నివేదికమును ప్రకటించవలసి ననని దేశీయులందరు వైకంఠ్యముగ కోరుచుండినను ప్రకటించుటయే ప్రబలనిదర్శనము. దేశభక్తాగ్రగణ్యులగు మహాత్మ గంధీగారిని గూర్చి ఆంగ్ల ఇండియాను విశేషములు ఎట్లువ్రాయ సాహసించి నదియు దేశీయులకు చూపగోరుటయే మాత్రమే. గంధీగారి చిత్రనాటకము. భారతీయ సహజ సౌమ్యవేషమున గంధీగారు మోలిపోయియున్న చరిత్రను ఈ ఆంగ్ల ఇండియానలకు చిత్రనాటకమువలె కనబడినది గాబోలు.

"గంధీగారిచర్యలు చిత్రనాటక చర్యలవలెనుండ వుండినవో వారియుద్ధము యాభ్యాసమును గూర్చినసందేహ మింకను తీర్చియుండెడిది. గంధీగారు ఆంగ్లదేశము మున్నగు దేశములందు సంచరించి పాశ్చాత్య నాగరికతకు గల స్వల్పలక్షణములను భాగగ నెరింగి యుండినను (తీర్చినచోట్ల నెటులుండినను ఈనాంధ్రములో మాత్రము) తలకు తలపొగయును పాదములకు పాదములును తేకుండ తిరుగుచున్నారు. ఆసనము మీదగాక కటికనేలనే కూర్చుండురు. స్వయముగ వంతుకొని భుజించెదరు. 2000 సంవత్సరములకు పూర్వమునుండిన వీరకంటె ఘనమగు ధార్మిక నిబద్ధుని అన్నివిధముల ననుకరించవలెనని గంధీగారు తలచుచున్నారు. వీర కీర్త్యులలో నొక్కరు (ఇదివరకు ఆంగ్లదేశపు దుస్తులకు కాలిబోళ్లను తొడిగినవారే) కాననసభ్యులగు నుండిన వారు ఇప్పుడు గురువుగారివలెనే పాదక్షాంతి వేస్తే విశ్వవ్రము గావించి స్వయంపాక నియమమును బ్రాని నిరంతరము గురువుగారి ననుసరించుచున్నారు. తీరచర్య బ్రానిన నీ యాంధ్రాన మిదివరకే సహజ వ్యక్తువునకు పాలైయుండును. ఈ ప్రాంతమున గల అసభికారి పాశ్చాత్య బృందమును సాగ నంపి దైతులకు న్యాయవాదుల వడ్డీ వ్యాపారుల పాలచేయుటయే ఈయాంధ్రాన సలకల్పము. అందులకే యిప్పుడు మీరు దైతులవలె నత్తిధికాభిమానము గలవారివలె నటించుచున్నారు. నీవిలుకొట్టుల సమజజ్ఞుల సంఖ్యను హెచ్చింపవలెనని చాల విజ్ఞప్తులు పంపబడినవి. గంధీగారి పక్షమువారిందరును న్యా యవాదులను వడ్డీ వ్యాపారులనే యెరుున్నారు."

అని ఇర్వింగుగారు వ్రాసిరి. ఏమాత్ర ముత్సాహజనకములైన వ్యాసములనుగూడ దేశకాంతి భంగకరములని దోరతనము వారాక్షేపించుచుండు నిక్కామమున నిట్టి వ్రాతలు దేశకాంతి ప్రసంగములే యగునా? గంధీగారివలె పాపముల చర్యలు చిత్రనాటక చర్యలని పరిపాించుటయు ఆయన భావములకు కేరలును సహృదయులు కల్పించుటయు ప్రబలాసక్తక కారణములు కాకుండునా? ఇట్టి స్థితిలో దోరతనము వారు వాసీలు గానుండ వీలులేదు. ఇంతవరకు నునకె ఎద్దెన్న గెలుగుగారు తోటలవారి విషయమున కొంత ధయ్యముతోనే పనిచేసిరి. కాని ఇంగ్లం ఘనము పత్రికవ్రాసిన ఇట్టి వ్రాతలనుమాడ వారింకను చేయవలసినది చాలగలదని స్పష్టమగుచున్నది. గంధీగారితో సమానమగు సంఘగౌరవము గల ఆంగ్లదేశీయు నిట్లు దేయపత్రిక ఏదైన పరిపాించినచో దానికతి యేమెయ్యుండును. ఆంగ్ల ఇండియాను భారతీయనాయకులను తరుచుగ సగౌరవ పరచుచుండుట విదితము గాని ఇది అన్నిటిని మీరిపోయినా— (న్యూఇండియా.)

ఇత్తడి గాజులు

లంబాపేలు మున్నగు కొన్ని జాతులవారు మోచేతివగతును మోకాలివగతును ఇత్తడితో చేయబడిన పెద్దపెద్ద బరువుగల గాజులను కంకణములను కడిమములను ధరించుటగలదు. ఒకసారి నూతనవస్తువు నిదురలో తనచేతిని భద్రపరచుకొనునై వేయ నాభారమున కతనిహృదయచలన ముగి యాతడు గత ప్రాణుడయ్యెనను కథయొకటి కలదు. ఈకథ నిజమైనను కాకున్నను ఇట్టి వికృతాభరణ ధారులగు స్త్రీలు చాల పరిహాస పాత్రలుగ నాగరికత గలవారికి కనబడుటయేగాక చాల యసౌఖ్యమునకు గూడ వారు పాత్రులగుచున్నారు. ఈదేశము ఆచార బద్ధమగుటచే వాచనాచార వ్యభిచారములను తెంపజాలవన్నారు. ఇట్టి స్థితి భద్రపురము సంస్థానము స్థానిక భోడి యాలు మున్నగు అనాదులలో సభికముగనున్నది. సంస్థానాధిపతులగు ప్రేమహారాజుమహాదేవ్విగారి రీతిరాచారమును తొలగించుటకు దీక్షయూని రని వినుటకు చాల సంతసించుచున్నాము. కొందరు స్త్రీలు భరించు మాప్రపాదాలంకారము లొక్కొక్కటి 4 పీకెలు బరువుండుట! ఇంతబరువుగలనగలను మీరు ధరించుటవలన సరిగపనిచేయుటకు గూడనకాశములేదు చర్యవ్యాధులు కలిగినపుడు వీరుపడుదాపలకు మితియుండదు. వీరు కూలీపని చేసినపుడు వీరు సరిగపనిచేయజాలరని యజమానులు వీరికి తక్కువ కూలి నిచ్చెదరట. మహారాజుగారి ప్రయత్నము సఫలమగుచున్నదనియు చాలగ్రామములలోని ప్రజలు ఈమోటునగలను తిసివేసి తెల్లలోహపునగలను గాజులను ధరించుచున్నారనియు సమాచారములవారుగూడ వీరిమాన్యము ననుసరింపదగుననియు ట్రైము ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక వ్రాసినది. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు గూడ కొన్ని తెగలవారిట్టి మోటు నగలను ధరించుచుండురు. వీరికిట్టి సంస్కరణమును బోధించువా రెవ్వరును కనబడుట లేదు అందులకు సంస్థానాధిపతులలో సంస్కర్తలలో ప్రభుత్వమువారి పూనుకొని అజ్ఞానులగు నీయబల కుపకారము సల్పెదరుగాక అని కోరెదము.

రాకల్పిండి దేవారు హైస్కూలు ప్రభుమోహాభ్యాసములు రివరెండు ఫాదరు మేతుగారికి రాజప్రతినిధిగారు కేసరి హిందువులకు బహుమానము చేసిరి. ఫాదరు రివరెండు మేతుగారు పాతకాలాభివృద్ధికి సుమారు 16 సంవత్సరముల నుండి కష్టపడి పనిచేసినవియు, వారి విద్యార్థులలో 70 మంది యుద్ధమునందు బనిచేయుచు న్నారనియు రావల్ పిండి కమిషనరుగారు బహుమాన మొసగుసమయమున నడిచిరి.

నిజాం పట్టణమున 13-1-17 వ తేదీని స్థాపితమైన వాణిజ్యకేతనపు సభ 27-5-17 తారీఖున జరిగినది. రు 57-0-0 రూపాయలు వసూలు అయియున్నవి 53 రూపాయలు క్యయమై నట్లును కార్యదర్శి తెలిపెను. గ్రంథాలయము నందు 800 ల గ్రంథములు కలవు. హిందూ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశమాత కృష్ణాపత్రిక గ్రంథాలయ సర్వస్వము అను పత్రికలు పతనాలయమును నలంకరించుచున్నవి. ఆంధ్ర సాహస్యత నికేతి నము వారు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రంథాలయమునకు చందా దారులుగా జేరిరి. నికేతనమున పండిత పామరజాహమ్మదముగ ప్రత్యేకమును కంకంటి పాపరాజుపణితరుకు ఉత్తర రామాయణ కాలక్షేపము బహుమందును. నెల 1-కి షహారు పదు న్నాల్గు రూప్యములు చందా వసూలుగచున్నది.

నోటీసు. (787)

శ్రీపంగడిగూడెము రాజాగారి వద్ద లండన్ గేజి రయులు, వేగనుల కుపయోగించు చక్రములు, ఇరునులు, ఇత్తడి బేరింగులనహా 2 వేగనులకు సరిపడునవిన్ని, రెండు వేగనుల తాలూకు చక్రములు మాత్రమున్ను, ఒకట్రాలియున్ను, ఇంక ఇతర ఇనుపు, బీడుసామానులున్ను అమ్మకమునకు సిద్ధముగ ఉన్నవి. కాబట్టి కావలసినవారు నచ్చిచూచి కొనుక్కోవచ్చును. వివరములు కావలసిన యెడల దిగున సంతకము చేసినవారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు.

పంగడిగూడెం (P. O) } Ch. Yegneswara Rao
కృష్ణా జిల్లా } Hd. Clerk

బాల్మరుగారు

సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రతినిధి సభ యందు ప్రసంగము

మొదటి సారి తేదీని బాల్మరుగారు ప్రతినిధి సభా మందిరమున ప్రసంగము మొదలుపెట్టారు. ఆంగ్ల రాయబారుల కొద్దికాలముగా గౌరవమున కమెంట్ కావారికి కృతజ్ఞతా పూర్వకమందములను తెలియచేచుచు, బాల్మరుగారు రాష్ట్ర ఆమెరికా దేశములయందలి ప్రజాసభల చరిత్రను నియంత్రించుచున్నారని ప్రపంచమున జాతుల నేలచుండు స్వచ్ఛంద సభలయందీదేశముల సభలమాత్రము ప్రాచీనమైనవియును, ఉన్నతములైనవియు నై యున్నవి. ఉభయదేశముల సభా చరిత్రములు భిన్నములై యున్నను, ఆంగ్ల ప్రజాసభ ప్రాచీన కాలము నుండి జన్మించి, అనేకవందల సంవత్సరములు హోరా హోరిని పోరాడి, చిట్టచివరకు సంపూర్ణ కారములనంది, తదధికారములను భద్రపరచు కొనినదిగాని ఆమెరికాదేశపు ప్రజాసభ యదృశ్యమగు కాలమునకు సంపూర్ణవిధి విశేషముగ నలవడి యుండుటచే సభా విషయమున నమెరికను లాంగ్లేయుల యంత కష్టము నంద లేదు.

పూర్వ చరిత్రమున భిన్నములైనను, ప్రపంచ శాంతిప్రచారమున తలపడుచున్న ప్రజాపరిపాలన మాత్రప్రవీణులగు నీయభివృద్ధులను వెలయుచున్నవి. ఇతర స్వచ్ఛంద పౌరసభలు ఆంగ్ల-ఆమెరికా దేశపు సభల ననుసరించుచున్నవి. లేదా కొన్ని జాతులవా రుభయ సభలయందలి నియమముల పాటించి తన్నయమముల ననుసరించి తాముక సభ నేర్పరచుకొనుట కూడ జరిగియున్నది.

ఆమెరికా ప్రతినిధిసభ యిట్టి తరుణమున ఆంగ్ల రాయబారుల కొనర్చిన సన్మానము నెవ్వరును మరువజాలరు. ప్రస్తుత స్థితిగతుల బట్టిజూడ నీ యన్యోన్య సన్మానముల కింతకంటె గాఢమగు ప్రాముఖ్యత యున్నది. దగ్గరను సమావేశ మితిహాస ప్రసిద్ధమగును. అట్లాంటిక్-మహాసముద్రమున కిరుప్రక్కల జరుగుచుండిన సన్మానముల నుబట్టి జర్మను వైక నిరంకుశ పరిపాలనమునుండి స్వర్ణరూపాన్ని స్వచ్ఛందమగు జాతులన్నియు నేకమైనవను విశ్వాసము కలుగును.

ప్రజాప్రభుత్వములు తప్పు లొనర్చును. ప్రజాప్రభుత్వము లొనర్చిన సేదములు ప్రమాదములు విశేషముగ కలవు. గనుక ప్రజాప్రభుత్వభావము భావికాలమున లోకశాంతి ప్రదకారణ మగునని యెట్లు తలపనగును? కోపావేశమున ప్రజాప్రభుత్వములు ప్రమాద మార్గముల బట్టి పోయి యైచిత్తులై యైచిత్తులై తమ యభివేక్షణమునకు విలసింపునుగాని జర్మను నిరంకుశాధికారమును భోలిన పాలకుల కిట్టిభావ మేర్పడనేరదు. పురుషాంతరములు గడచినను, వారు తమ పట్టునుబీడక, లోకమునంతయు నేకభ్రష్టమున పాలింపనలె నను నాశోక సతిత్రాగ్యమున వర్తింపగలరు.

జ్ఞానాభివృద్ధితోడ నాగరికతాపురోహిత్వ కలుగుచుండ జర్మను పీడిత బలవంతమగునుగాని షీజము మొదలు. పురోహిత్వమున లోకము శాంతిగనుండుటయు, జ్ఞానాభివృద్ధియైనకొలది వివిధజాతుల మిత్రత్వము పెంపొందుననియు బాల్మరుగారు చిన్నతమున తలంచుచుండిరి గాని యా తలంపుల కిప్పుడు భిన్నముగ జరుగుచున్నది. జ్ఞానసంపత్తి యాదిగాగల సర్వాధారముల నొక్క ప్రపంచసామ్రాజ్యభావమునైన కేంద్రీకరించి తత్సామ్రాజ్యమునకై పట్టుదలతో పనిచేయురాష్ట్రము కట్టి యుండవచ్చునని వర్తమానమున విదితమైనది.

మొదటి ప్రపంచమునండి విముక్త లగుటకొరకు పాశ్చాత్య స్వతంత్ర రాష్ట్రము లేక మై జర్మనులతో పోరుపురున్నది. ఈ యుద్ధరీతిని నాంగ్లేయులును ఆమెరికను లొంకొరకు పట్టు ననిలది జర్మని వైద్యముల నెదుర్చుచున్నారు. ఈభీకర సంగ్రామమున మనము విజయమందుట నిశ్చయము. ప్రజాప్రభుత్వము లీసమయ పరిలపడి భద్రమైనవని మనసంకతు లీసమావేశదినమున స్మరించుకొనును. వారలపురోహిత్వ, వారల నాగరికత మున్నగునవి జర్మనుల ననుసరింపక మనకాలముల కనుగుణ్యము లైనవై యుండును.

పిదప తమ కొనసరింపబడిన సన్మానములకు మరల వందనముల నానందించుచు, సమావేశ ప్రాముఖ్యతను నొక్క పలుకుచు బాల్మరుగారు తమ ప్రసంగమును ముగించిరి.

భూకంఠము:—ఈ నెల 26 వ తేదీ మంగళవారము పగలు 12 గంట 39 నిమిషములకు 9500 మైళ్లదూరమునందు భూకంఠము కలిగినట్లు సిస్టోలో యంత్రగోచరమైనది.

బల్గారిలో రజస్వలా వివాహము.

ఈ నెల 9-వ తేదీని బల్గారిలో సుప్రసిద్ధులగు కోలచలం వెంకట్రావు పంతులవారి గృహయందు, వారి యనకుమార్తె యగు శ్రీమతి సాభాగ్యవతి శాంతాదేవికిని, గుంటూరు వివాహులగు తాడేపల్లి పూర్ణయ్యగారి కుమారుడును ఆంధ్రదేశ సుప్రసిద్ధులగు నగు తాడేపల్లి కంకరకాశ్రీ, ఎం. డి. సి. ఎం. వి. ఎం. ఎస్. గారికిని వివాహము హిందూశాస్త్రానుసారముగా జరిగినది. ఇందు గమనింపదగిన విషయముల వర్ణనకు లభ్యములకుం గల బంధుమిత్రులు యావన్మందియు పూర్వాచార పరాధానుల యాతీతముల కిసుమంత యయిన జంకక వివాహమునకు విచ్చేయుటయు, పూర్వాచారవోదిత మగు యాజుషీయ వివాహ విధాన మమూల గ్రమగ నయియు రోజులు యథావిధిగ జరుపబడుటయు ఊరేగింపు గూడ జరుటయు. సుస్మరణాభిమానులగు కోలచలాస్వయంబ సుస్థానంబునందు జరిగిన రజస్వలా వివాహము లలో నిత్యుది అయినదని. సర్వశాస్త్రవేత్తలును, శ్రీనివాసాది మహా కవులును, మునివాదాని మహా విద్వాంసులును వేంకట్రామాది రాక కవ్యవేద భుజియులు ఈ వంశజులై యుండు యారీతి సంఘ సంస్కృతాశ్రయ ప్రవృత్తి యాచరణ రూపముగ నిర్వహింపబడుట యొకవింతగాను.

పెండ్లిమహిమకు కంకర కాశ్రీగారు. నీరు గుంటూరు కాపురస్థులు. వైదికులు, వెన్నెటివారు. నీరు ఇంగ్లాడునకు బోయి వైద్యవిద్యయందు దసమానపాండిత్యము గడించి, వి. ఎం. ఎస్. పరీక్షయందు ధృత్తితో పిమ్మట సంగ్రామకారణంబున మెస్సెంజరీమిషన్ యందు కొంతకాల ముండి, యనంతరము స్వదేశమున కేతెంచి యిప్పుడు భాగ్యవతీయన యత్నవారియూర (బల్గారిలో) తురుష్కభటు చికిత్సాలయంబున పని చేయుచున్నారు. పెండ్లికొమార్తె శ్రీమతి సాభాగ్యవతి శాంతాదేవి గారు. కన్యాశాత్రులుగ కొంతకాలం లక్ష్మీకాంక్షం బి. ఏ. గారి చెల్లెలు. కీరుకు వైదికీ. కాళి తెలగాణ్యము. ఈమెకు 17 సంవత్సరములు వయస్సు. ఈ సుదీపి నుడికి సహజసౌందర్యముతో బాటు సంగీతసాహిత్యపాండిత్యమును గలవు. ఇట్టివర్ణనలకు వివాహవైధున మార్గదర్శకుల సంస్కరణ బాలయొక్క కల్యాణ వైభవమనజ్ఞులు.

లగ్నకాలయందు పురప్రముఖులు శ్రీపురుషోత్తమ బల్గారి మండలాధ్యక్షులగు ట్యూరింగు దొరవారు వైతము వివాహ మంటపంబునకు విచ్చేసిరి. వర్ణావలంబు బంధుమిత్రులలో జేరి న యితరగ్రామవాసు లనేకులు తమ యాసక్త్యవసములకల్పితేళుల మూలకమున నుపయించిరి. పితాపుత్రం రాజావారు ను వారిదివారు చక్క-పాటి సుహృద్రాయుడు గారును, (కాకి నాడ) దర్బావేంకట శివరామరావు గారును, (గుంటూరు) రాజా మామూరు వేంకట శేషాచలపతి రావు గారును, (తెజవాడ) చావూరు వేంకటసుబ్బయ్య గారును, స్వస్థుల జనరల్ బ్రాహ్మణ గారును (నీరు వర్ణావలంబు కొకచిన్న పారిశోధికమును గూడ పంపిరి) కన్నులు గిహోర్లగారును మున్నగువారు అభినందన కల్పితవాద్యలబుపిరి. పాణిగ్రహణాంతరము సభ్యులకందరకు చందనతొంబూలాను లొంగుబడినది. పిదపముక కాశ్రీగారు పనిచేయుచున్న పూలయందలి యోధకులందరు, వివాహగృహమున కావూరులై, యల్పాహారపు విందులతోను పెండ్లికొమార్తె యొక్క-ము, ఆమె యన్నయు కన్యాశాత్రయనగు లక్ష్మీకాంక్షయు గారియొక్క-ము గానకళాప్రదర్శనతోను గల్పింపబడి కర్ణావలంబు నాగిర్పడించి చనిరి.

సదస్వమునా దువయము పండితపూజయు బ్రాహ్మణ సంభావన సన్మానంబులును జరిగెను. నాటి సాయంత్రము పురమున గల యెన్నోద్యోగులకల్పాహార విందొనర్పబడినది. అందు కలెక్టరు ట్యూరింగు, కర్నూలు హేను, కర్నూపుడు, మున్నగు వైదిక ప్రముఖులును, వైదికశిక్షామణులగు జయంతి రామయ్యగారు మున్నగు స్వదేశీయోద్యోగులును విచ్చేసిరి. ఈ దినయందు గూడ పెండ్లి కొమార్తె తమ గానప్రావీణ్యము జూపి యందరికి ఆనందవిసుగుల గావించె. కోలాచలం రామచంద్ర రావు (బాద్మిపు) గారు అతిథులకు చందనతొంబూలాధి కింది సత్కారంబులు గావించిరి. పిమ్మట జాతీయ క్రమగి గారికి జయధ్వనంబులు వెలసె. తరువాత అతిథుల తనతన కలెక్టరు ట్యూరింగు గారు వర్ణావలంబు నిగతర సాఖ్య మనుభవించు గాక యని యాశీర్వదించిరి. మరుదినము వాకబలియు, తర్వాత గృహప్రవేశమును, సర్వనారాయణ

హిందూదేశమున నెచటచాదిగను గుండ్ర రంగ్రము లందు నలుచరపు చీలకే కనబడుచుండును. పోరోద్యోగుల కాళివారు న్యాయవిచారణాధికారు లగుదురు. న్యాయవిచారణదక్షులు పురపాలనా కాగ్య నియమితు లగుదురు. ఈ సాభ్యా యము రాజకీయాంశాశ్రయ నిరుక్తు లగుదురు. నీరందరును ఈ ఆగ్రాసతత్వ సంకల్పలే, ప్రవీణు లందరును మానవాధికులుగా రని తెల్లమైచి. ఎల్లరునుకొనియాడిన లాయముబాద్ది గారి పురపాలనాంతః చరిత్రము ప్రతిపాద మూచకముగ నున్నది.

చొరతనము వారదచి వేయగిన అధికార తిరస్కార మింకొకటి గూడగలదు. దీనినిగూడ చొరతనము వారు వెంటనే తొలగింపరలెను. చొరతనమువా! రనుమతించిన దంతయును తనసా వసంపదగునగు భావమును మరచి విషమైతలు వెండుగారును మరికొందరు మరణాభిమానులు యధ్యక్షులు లాటకీలను నిరసింపసాగిరి. కొద్దియంది శ్రాస్త్రపుటకు మరణాభిమానంబును చేసిన మతముల నన్నిటిని నిశింపింపబడు ఇంతకా పుత్రమును తమకొన్ని నియమించి ఆసిమ్ముగా పొందువులు మహామృతీయులు మున్నగు 20వేలకు భావతీయులవైర విధింపబడిన పన్నులవలన వరూలు చేసి యిమ్ముట ప్రధానాంశాశ్రయ లగు చెన్నపురి విషమైతలు హెచ్చుగాకి న్యాయుని తోచెనా!

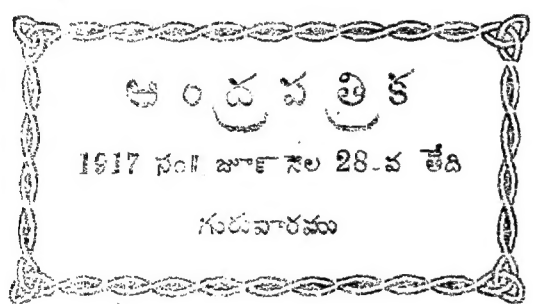
మే నెల 11-18 తేదీల ఇండియన్ పాలు జూను నెల 14-వ తేదీని లండను నగరమున బలువాదా శేషమడెను. పిట్టి నెండు వైద్యులకాశాలలోని డి. సి. కెట్టి ఎం. డి. గారు ఇండియా తొరతనమునా బిచ్చాధి పీడితముగా బడిన 18 నెలలక్రితము కేంద్రీకీకరముగ కి. పొండులు మోయు వైద్యుల కైపును" పరీక్షయందు మొనకీకరగతిలో కలెక్టరు. ఇట్టి భవతి అపురూపము.

ప్రతమును మున్నగు వివాహవిధానములు యథావిధిగ జరుపబడెను. ఊరేగింపు కోలక మోటాకుబండి యలంకరింపబడినది. అద్దానికి పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు కోలాచలం రామచందర్, బాద్మిపు గారు (మరునాడు వాకగా రగుటచే) ఆ యనయే సాగర్మము వహించి యాబుడిని, అతిశీర్వుక అర్జుని తరందరకునంబున పురంబుం తటము క్రిష్టి డి. వైనికోద్యోగీయులు యోగ్యము ను అత్యంతగావహించి కమునకు దుస్తులు ధరించి, కింయుక కిస్తాగింబులు బాల్మిఖ్యంబు లేల బూని ఇరుగడల మారేగింపు బండియందు గూర్చుండ, ఇరుప్రక్కలనున్న విద్యుద్దీపముల కాంతిని చూడకానందకరంబుగ నుండె. అప్పుడు కొందరు "ఇది యూకోపి యను సోల్లరు వివాహమా యని భ్రాంతిపడి పిమ్మట నిశ్చితి నెరింగి యానందగతితులైరి. ఊరేగింపు చక్రవర్తివాలయమున కేగి యచ్చట కొంత సేపాగి వర్ణావలంబు లైవర్ణాజ గావించిరి. ఊరేగింపునందు పురప్రజల యుత్సాహము జూడ, సంస్కరణ వివాహములయందు దందరికిని సంపూర్ణ సామర్థాతి బనించినట్లు తెల్లంబును. ఇట్లు వివాహ మత్యంత జయప్రదముగా జరుపబడినది. సకల్యేన ది వర్ణావలంబు నాయురాశోక్తి శ్రవ్య సంపన్నులుంటి సహా కావూరు గాక!

ఈ తిరునాణి మన యాంధ్రమండలం బంకటము వివాహములు జరిగి సంఘ సంస్కరణోద్ధయము దినదిన ప్రవర్ధమానమై నెలయు గాక!

విషయానుక్రమణిక.

వర్తమాన రాజకీయ కృత్యము, గంధిగారి చిత్రనాటకము	2
బర్మాలో రజనీలా వివాహము	3
ప్రధానవ్యాసము	
బొంబాయి రాజధాని సంఘపు టసమితి	4
వాస్తవ-వాస్తవికలు	5
బరోసామహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రీవాదము	6-7
దేశీయ తంత్రీవాదము	8
స్థానికవాదము, వ్యత్యాసములు	9
ఇంగ్లీషు తంత్రీవాదము	10-11-12
ప్రజాభిప్రాయములు	13

బొంబాయి రాజధాని సంఘపు టసమితి.

బొంబాయి, ఆరంభము, వాడియాగార్ల నిర్బంధావాసమును గూర్చిన యాందోళనము హిందూ దేశములో ముగియుట లేదు. ఇందువై పార్లమెంటు సభలో ఇదివరకే ప్రశ్న వేయబడినది. బొంబాయి రాజధాని సంఘపు అగ్రాసనాధిపతి యగు డి.నా. యెక్సలీ వాచాగారు ఆ సంఘము తరఫున ప్రధాన మంత్రిగారికిని, ఇండియా ప్రభుత్వపు కార్యదర్శిగారికిని, రాజ్యాంగ వేత్త యగు ఆర్.ఎస్. ప్రసాద్ మహాశయునికిని, హిందూ దేశ రాజప్రతినిధిగారికిని, సర్. విలియాం వెడ్డరుబరను గారికిని తమ యసమ్మతిని దృఢతరమున వాక్యములతో తంత్రీ వాద మూలమున తెలియబెట్టిరి. సర్. విలియాం వెడ్డరుబరనుగారికి ప్రత్యేకముగ నొక తంత్రీ వాద సంఘము, ఇంగ్లీషు వాదాపత్రిక లన్నిటిలో ఈ తంత్రీ వాద ప్రచురణముగలవల జూడవలయుననిగూడ తెలిపియుండిరి. ఈ వాద ఆంగ్లేయ దేశమునందన్ని మూలము వ్యాపించగ నే సంక్షోభము గలుగు ననుటకు సాధియము లేదు. వలయున, అనిబిసెంటు గారు ప్రతిభు లేక వాసురాలు. ఆమె ప్రభావము చాల్చెను బ్రాహ్మణమునుండియు ఆంగ్లేయ దేశమున సుప్రసిద్ధము. ఆమె ప్రతిభ నిన్న నేడు మొదలవడినదిగాను. దివ్యభాగ సమాజాధ్యక్షు

రాలుగ ప్రపంచమునందన్ని దేశముల యందు ఆమెశిష్యుకోటి గలరు. స్త్రీస్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి యామె చాలకాలమునుండియు పాటుపడుచుంటున్నది. స్త్రీ స్వాతంత్ర్యవాదియు ఆమెయెడ విశేష గౌరవమును గలిగియున్నది. సాంఘికవాదులలో ఫిలిప్ స్పీడెరు, బర్నాస్సెమా మొదలగు ప్రముఖులు ఆమెను ఆదర్శముగా భావించుచున్నారు. అందుచే ప్రవాసవాస్తవ ఆంగ్లేయ దేశములో వ్యాపించగ నే ఆంగ్లేయ ప్రజలు సహించి యూరుకొనరు. హిందూ దేశాభిప్రాయము తీవ్రత జెందుచున్నదని యీ తంత్రీ వాద మూలమున ఆంగ్లేయ ప్రజలు గ్రహించుక పోరు. సహజముగ స్వాతంత్ర్య వాదావరణములో ఆంగ్లేయ ప్రజలు మెలగుచుండును. స్వాతంత్ర్యభంగము యూరపుఖండమున కలుగుచున్నపుడు, ఓర్వజాలక ధనప్రాణ నష్టములను సరకు జేయక, ముందువెనుక లాలోచింపక, యుద్ధములో స్వల్పరాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య నిర్వహణమునకై కత్తిమాసి పోరాడుచున్న ప్రజలు బ్రిటిషు ప్రజలు. సరకులే ప్రభుత్వములలో స్వాతంత్ర్యమునకయి పలు బాముల బడుచున్న ప్రజానాయకులకు తమ దేశమున శరణ్య మొసంగినది ఆంగ్లేయ ప్రజలు. అట్టి దేశీయులు తమ రాజ్యములో వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము నకు భంగము కలుగుచున్నదని తెలిసినపుడు మానముద్ర వహింతురని యూహించుట కవకాశము లేదు. అందులో జగద్విఖ్యాతి వహించిన ఆంబి సెంటు విషయమై యుపేక్షా భావమును వహించు దురదుట కాధారములేదు. ఈ కలవరము ఇంగ్లండుతో గూడ నాగదు. తటస్థరాష్ట్రము లన్నిటికిని ఈ వాద సత్వరముగ వ్యాపించును. వలస రాజ్యములలో గూడ నల్లుకొనును. తుట్టుతుదకు లోపములను వెదకుటకై కనిపెట్టకొని యున్న శత్రుదేశములలో గూడ వ్యాపించి, యీ విషయమునుగూర్చి గోరంతలు కొండంతలుగ వారు వ్యాపింప జేయవచ్చును. ఒక్కతీవ్రకార్యముచే ఎట్టి విపరీత ఫలితములు గలుగ గలవో యోచించుట కిది నిదర్శనము. సంగ్రామ సమయమున నిట్టి యాందోళనమున కెడమిచ్చుట ఎట్టి రాజనీతియో యూహించు లేకున్నారము.

బొంబాయి రాజధాని సంఘమువారు చూపిన కారణములు ప్రబలము లయినవి. వాటికి తృప్తికర మగు సమాధానమును జెప్పటకు సాధ్యము గాదు. ఈ యాందోళనము దినదినాభివృద్ధిని గాంచుచున్నదనియు, వెంటనే యీ యుత్తరువులను రద్దుజేయకపోయినచో, ప్రజలలో కలవరము నానాటికి హెచ్చి మితిమీరి పోవుననియు తెలిపియున్నారు. రాజకీయ వాంఛల నడచి పెట్టుటకు నిర్బంధ కార్యముల కెప్పుడున శక్తిచాలదనియు, అట్టితర, సంగ్రామ సందిగ్ధసమయమున నిట్టి పనులకు గడంగుట ఆశ్చర్య జనకమనియు ఈ సంఘమువారి యభిప్రాయము. ఆంగ్లేయ దేశమునకు సంగ్రామ విజయము కలుగుటకై హిందూ దేశము తన యావచ్చునీ భార పోయిచున్నది. యుద్ధములముల క్రిందను, యుద్ధ దానములక్రిందను విశేషముగ ధన సాహాయ్య మొనర్పించి, భారతీయులు రణరంగమున తమ శౌర్యప్రతాపములను జూపి చ్రాన్సును కాపాడిరి. సూముజా కాలవను రక్షించిరి. తురుష్కులు హిందూ దేశముపై విజృంభణము జూపకుండ, మెసపోతెరియూ రంగమున వారిని పరాజితముల గావించిరి. అట్టికాభివృద్ధి వలన రాజ్యములను గాపాడెదే గాక, జర్మను రాజ్యములను ధృఢపరచి, వాటిని తమ యెలకకు భారతీయ ప్రాధిక్యము పరుచించి కృత్యార్థము చేసి హిందూ దేశ

యుత్తరప్రాంతముల నల్లదులు జరుగకుండ నాపివైచిరి. భారతీయ విద్యాధికులు దేశరక్షణము కొరకై సైన్యములో సామాన్య సైనికులవలె జేరి, రాజభక్తిని వెల్లడి జేయుచున్నారు. దేశీయులపై నిర్బంధపు టుత్తరువులను ప్రకటించుటకు నిదియేనా తరుణ మని బొంబాయి సంఘమువారు ప్రశ్నించుచున్నారు. రాజనీతి చాలపర్లకు కొరవడినదని విని యభిప్రాయము. ఇట్టి విషయములలో అధికారాభిమానమును జూపుట యసమంజసము. క్రింది యధికారులు పౌరవాటులు కావించినను, రాజనీతిజ్ఞులగు మంత్రులువాటిని సమర్థింప యత్నించుట పాడిగాదని నీరు దృఢముగ బల్కుచున్నారు. జాన్ మాల్లేగా రవలంబించిన మార్గములే దొరతనమువారికి శరణ్యము లయినచో, అవి జయప్రదములు కాజాలవని యిదివరకు నిరూపించబడినది. ఒక వంక నిర్బంధపద్ధతులును, మరియొక వంక సావధాని గనుక అచటయు మార్లేగారి విధానము. ఆ విధానము వంగదేశ విభజనవిషయవిషయమై యవలంబింపబడి, జయమును గాంచలేదు. తుట్టుతుదకు వంగదేశ విభజనము రద్దగునంత వరకు అశాంతి యుగం లేదు. అటులే యీ కాలమున గూడ యొక వంక వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమునకు భంగము గలుగుచుండ, వేరొక వంక స్వల్ప సంస్కరణముల నొసగెనమని నుడువుటచే ప్రజలు సంతృప్తి నొందజాలరు. మెయిలుకత్తికావ్యాసము వలన నిట్టి స్వల్పసంస్కరణములు గావించబడునని వ్యక్తమయినది. దేశీయ మహాజన సభవారు తీర్మానించిన తీరునగాక వేరువిధముగ ప్రజలను తృప్తిపరచుటకు వీలులేదని యీ సంఘమువారు స్పష్టపరచి యున్నారు. స్వల్పసంస్కరణముల నెట్లులేనను అంగీకరించుటల జేయుటకు ఈ నిర్బంధములను గల్పించుచున్నారేమో యని సంతకము గలుగుచున్నదని ఈ సంఘమువారి యభిప్రాయము. అశాంతిని బోగొట్టుటకు ఆని బిసెంటు మొదలగువారికి స్వేచ్ఛ నొసగుటయు, దొరతనమువారు ఒక దలచిన సంస్కరణ విధానమును వెంటనే ప్రచురించి ప్రజల విమర్శ జమునకు నవకాశ మొసగుటయు ముఖ్యమార్గ లని వాచాగారు సూచించిరి. ఈవిషయపరిత్యంజే తమ రాజనీతిని ధైర్యముతో ప్రజోపయోగము జమిత్తు ము పయోగించుటయు నత్యవసరమని యీ సభవారు జెలుపుచున్నారు. సంస్కరణ విధానమును బహిరంగముగ ప్రకటించుట ముఖ్యపరమని ఆంగ్లేయ ప్రాంతవ పత్రికలే నుడివినవి. అట్టితర, వెంటనే తమ గమ్యస్థానమును, దానిని చేరుటకు తామవలంబింపదలచిన మార్గములును దొరతనమువారు ప్రకటించుట యుక్తమని దేశీయు లెల్లరు ఏక మనస్కులము యున్నారు. క్రితీక్షులగు మహతాగారి కార్యభారము వాచాగారిపై బడినది. వాచాగారు జాతీయవాదులు గారు. ఏ విషయమునందును తొందరపడువారు గారు. సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణ సభలో గూడ ప్రజాప్రతినిధులతో నేకీ భవించని సమయము లనేకములున్నవి. అట్టి నాయకులు గూడ బిసెంటుగారి ప్రవాసమును గూర్చి యెట్టి పోషమును జెందియున్నారో నేడు ప్రచురించిన తంత్రీవాదంలో గాననగును. వాచాగారి వర్తమానము మదరాసు టైముస్ పత్రికకు దుచ్చించలేదు. నేడు వెలువడిన మదరాసు టైముస్ పత్రికలో వాచాగారి యభిప్రాయము విమర్శింపబడినది ఇట్టి యాందోళనముచే, స్వరసిపాలనము లభించుననెడి యాశ దూరమగుచున్నదట! స్వరసిపాలనా వాదులు లేదు వాంఛ దృఢము. దెలిపిన కొలందిది అభివృద్ధికి ఆటంకమే

గాని, సాయము గాజాలవని యీ పత్రిక యభిప్రాయపడుచున్నది. దొంతనమువా రిన్యదలచిన స్వల్పసంస్కరణములు గూడ నిట్టి కలహరముచేత వెరుకబడునని యీ పత్రిక వాకొనుచున్నది. ప్రజలయొక్క దృఢాభిప్రాయమును వెల్లడి చేసినచో, అది యాందోళన మగును. మానముద్ర సహించినచో, ప్రజలు ప్రస్తుతస్థితితో సంతృప్తి నొందుచున్నారని ప్రభుత్వమువారు గ్రహించెదరు. మదరాసు మైక్నో పత్రిక, ప్రజలెట్టి కార్య మవలంబించవలసివదియు మాత్రముదెలుపదు. బొంబాయి రాజధానిసంఘమువారి తృప్తి వార్త కొంతవరకు లాభము గలుగజేయుననియే మాతలంపు. ప్రధానమంత్రియగు లాయకు జార్జి గారు అస్పృహగారు, అధికారాభిమానమును వహించక, ప్రజల హింసలను దృఢీకరణ సమర్థులని మాంధ్యభిప్రాయము.

ప్రజల లీతరుణమున స్వదేశీకరణ మవలంబించవలయు నని యనేక సభలలోను, న్యాయానికి యాద్యత్రాకలోను వ్రాయబడుచున్నది. స్వదేశీకరణమును హిందూదేశము పూనుటకిది ప్రథమసమయము గాదు. నంగదేశవిభజనకాలమునందు ఈ ప్రతిమును దేశము లంగీరించిరి. కాని యాయుత్సాహము కొలది కాలములో నశించింది. అప్పటి నుండియు విదేశీవస్తువులు అసంఖ్యాకముగ మన దేశమున విజృంభించిరి. తిరిగి యట్టి ప్రతిమునే దేశము నైకొనబోవుచున్నది కాని పూర్వము వలెనే యభజయమును బొందినచో, ప్రపంచమున గేలిసేయవలయును. చెన్నపురిలో నొక యంగడి పెట్టిన మాత్రమున రాజధానియందాతయు ఈ వస్తువుల అంశపాటగుట యెఱుఁగు? వీటిని తమారుచేయుటకై యవసరమగు యాత్ర సామగ్రి యెక్కడనున్నది? స్వదేశీకరణమును నిరుత్సాహపరుచుట కొఱుముద్రేయ గాదు. స్వదేశీకరణమును బుద్ధిప్రచారము గాకుండ, శాశ్వతసాఖ్యము నీయవలయు ననియే మాంధ్యభిప్రాయము. పాశ్చాత్యుల చాకచక్యమును జూపుటకు నేర్పరులు పూరికొనవలెను. ఈ దినమున ప్రతిమును స్వీకరించి, మరొకప్పుడు ముందుకు నిస్సహాయస్థితిని బయటపెట్టుట, ఆత్మకొనవలయు కాదు. దేశపాలకులు కాదు. కావున సుత్సాహము నకు తగిన కార్యకర్తలమును గనుపఱచుట ధీరలక్షణము.

(౧)
జర్మనీ: తిలస్థరాష్ట్రములు

జర్మనీ సంగ్రామమున జయింప గలుగుట నను నాశను విడనాడి, తిలస్థరాష్ట్రముల నెటులు సను మోసపుచ్చవలయునని విశ్వక్రయత్నములను జేయుచున్నది. సంవత్సరమునకు, నూట యరువది లక్షల సహజుల చొప్పున, స్వయిను దేశాధిప్రాయమును బలకరచుటకు జర్మనీవారు వ్యయపెట్టుచున్నట్లుల ప్రాచీనపత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. స్వయినులో ఇప్పుడు పెద్దకలహరము జరుగుచున్నది. దేశస్థితి చాల విషమముగ నున్నట్లుల స్వయినులో వైదిక శాసనము నమలులో పెట్టుటయే నిదర్శనము. మామూలుచట్టముల ననుసరించుట లేదు. ఆందోళనమునకు కారణములు బాగుగ తెలుపబడలేదు. స్వయినులో రాజాగారు కొందరవై జూపుచున్న యధికారిమాన మొకటియు, ప్రజాప్రభుత్వము స్థాపించవలయునను కొందరి యాహు యొకటియు, సామిక్ వాదుల తీవ్రతయు కారణములని యనుకొనుచున్నారు. కాని యిందు జర్మనువారి కెంతవరకు జోక్యముగలదో నున్యముకాలేదు. స్వయినుస్థితి

యటులుండ నార్వేదేశపు విషయము గూడ సందిగ్ధముగనే యున్నది. మిత్రమండలికి తటస్థరాష్ట్రములనుండి యెగుమతులు జరుగుట జర్మనీ సహించుట లేదు. అందుచే, నార్వే యట్టి కార్యమునకు బూనకుండ భయపెట్టవలయునని జర్మనీ బూనుచున్నది. అంతగాముల యుపద్రవము అడగి, ఆ పద్ధతి ఫలప్రదము గాకుండుటచే, తటస్థరాష్ట్రములను లొంగదీయుట మూలముగ నైనను కార్యమును సాధింపవలయునని, జర్మనీ యుద్దేశము. జర్మను తపాలను తెరచినట్లుల నేరమును మోపి నార్వేను భయపెట్టవలయునని. తానొకటి దలచిన దైవ మొకటి దలచునను విధమున నార్వేవారు భయపడుటకు మారుగ రోషపూరితులయినారని తెలియుచున్నది. స్విట్జర్లాండు వాసియగు హాఫ్ మెయర్ ద్వారా స. ధి రాయబారమును జరిగించుటకై జర్మనీ చేసిన యత్నము లెంత విఫలములయ్యెనో చదువరులకు తెలియును కాని హాలండు విషయము కొంచెము చిక్కును గలిగియున్నది. హాలండు జర్మనీ పక్కనున్న చిన్నిదేశము హాలండుప్రజలకు జర్మనువారిని భయము గలదు. బెర్లియుము దురవస్థ వీరికి కరుల గట్టి నటుల యుండును. అందుచే జర్మనీకి ఆగ్రహమును దెప్పించుటకు వారియ్యకొనరు. ఇదిగాక, హాలండు జర్మనులు అనేక సంఖ్యాకులు నివాసము లేర్పరచికొని యున్నారు. హాలండు జర్మనీకి ఇంగ్లండుకు సమానముగ బుగాళా నంపలరు బంపుటకు ఖరారు జరిగియున్నది. హాలండులో లాటరుడాము పత్తన ప్రజలు ఇంగ్లండుకు ఖరారు ప్రకారము వంపుచున్న బుగాళా నంపలరు కొల్లగొట్టి దేశము దాటిపోయి, జేమవలయునని యల్లరుల జేసిరి. కాని డచ్చి ప్రజలు కొల్లగొట్టిన నంపలరు ఆంగ్లేయులకు బంపవలెనని గావనియు, వారికి దొరకినవి బహు స్వల్పమనియు తెలియుచున్నది. ఈ యల్లరుల పురికొల్పుటలో జర్మనీవారి కుట్ర యున్నదనుట స్పష్టము. జర్మనీ హాలండును నయమున భయమున నాకర్షించవలయునని యత్నించుచున్నది. ఇదివరకు డచ్చివారి పడవలను ఏడింటిని జర్మను జలాంతగాములు ముంచియున్నవి. వాటికి సప్త పరిహారముగ “డచ్ యాస్టు ఇండిను” దీవులగా నున్న జర్మను పడవల నిచ్చెదమని జర్మనీ యంగ్లండును జర్మనులకు రేపులలోనికి జర్మనులు ఇరువది రెండుపడవలనుదీసికొనినచ్చరియు, యింకను రాటుడాములో జర్మనునావలసంఖ్య వృద్ధియగుచున్నదనియు తెలియుచున్నది. ప్రజల అల్లరులు ఎగుమతుల గూర్చి యింకను జరుగుచున్నవి. జర్మనీవారి మిగిలిన చర్యలవలెనే, హాలండు విషయమున గావించుచున్న కుట్రలు విఫలములగు ననుటకు సందియము లేదు. ప్రవాహమధ్యమున బడి మునుగుచున్న వాడు గడ్డివరకు బట్టుకొని వ్రేలాడ యత్నించు విధమున, జర్మనీ తటస్థరాష్ట్రముల సాయమును బడయుటకై విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్నది. గ్రీసుదేశము విషయములో జర్మనీ పూర్తిగ నభయము గాంచినదని చెప్పవచ్చును. వెనెజులానుకు వ్యతిరేకపక్ష వాదులు స్వల్పమగు తొందరలను గలిగింపగ మిత్రమండలివారి నైత్యము ఏకైక పద్ధతమున ప్రవేశించి శాంతిని నెలకొల్పుచున్నది. వెనిజులాను మంత్రిత్వమును వహించిరాదు. జర్మనీ యాశాభంగమితటితో పూర్తి యయినది. మున్ముచ్చైసి పన్నుగడలను బమ్మనో చూడవలసియున్నది.

చెన్నపురి కోశాయిలు మూయుచువేళలు.
జూలై 1 న తేదీ ఆదివారము మొదలు మధ్యాహ్నము 2 గంటలనుండి 5 గంటలవరకును, రాత్రి 11 గంటలనుండి తెల్లవారుజూమున 4 గంటలవరకును కోశాయిలు మూయుటకుని కాకొరేడునువాడు మూకు తెలిపిరి.
అగినిసెనున్న గారికి నిర్మాణవాసము
కూత్తికుడి పొంపథ.
ఈనగర జనపరమ నిలిపి పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జాఫరుమాస్టరు సాహేబుగారు తులననగా జరుపకయ్యెను ఈ నెల 24వ తేదీరాత్రి 9-గంటలవ ప్రజాసంఘాధ్యక్షులగు బాలసుబ్రహ్మణ్యులు తెల్లగారికివారిది. పిమ్మట పోలీసు మామస్టేంటు గారు గూడ నచటికిపోయి నలుమేజస్ట్రేయి గారి వో మాటలాడిరనియు తెలియచున్నది.
తెనాలి పొంపథ
(ఒక విశేషమును పండిత వంలివార్త)
నన్న (27-8-17) సాయంకాలము 6 గంటలవ తెనాలి పురమండలమున పేరమహాబలసర్ జరిగింది. తాలూకాలోని అధ్యక్షులగు గావులపూరు కమిటీకంటే తేటటుబ్రహ్మణ్యులైన గా. రఘుపతి నహించిరి. అన్ని సంఘముల ప్రతినిధులును విస్తారముగ సభింపవచ్చిరి. వంశమూర్తి గిరీశుతో సభ ప్రారంభింపబడింది. పురప్రముఖులు 18 గురు పలుకుబడి గల వర్తకులు వ్యాపారులు ప్రామాణ్యులు ప్రామాణ్యత గలుగు మున్నగు వారందరు సభింపవచ్చిరి. కావించిరి సభోద్దేశ్యముల సభ్యులు వివరించిరి. దీక్షాధీశులగు జనాబు మాస్టరుగారు జనమగు గారును మూలముల గులతో పోలీసు కమిషనర్స్ కులతో నోకరులు సభింపవచ్చి చాల శ్రద్ధతో గవనించుచు అంగీకరణకు నడిచిరి.
నీరొపు ప్రెస్సుకత్రిక.
ఆంగ్లేండునక వత్రిలలో నొకటినుగు పీఠపత్రిక పెట్టుట ప్రభువుగారి సుప్రతిభను గూర్చుండుట ప్రాసనది. “ఆంధ్ర సెంటిమెంట్” కచ్చితవాసమును విధించుటవలన పెట్టుండు ప్రభువుగారు వివేకము సాధ్యులగు యిందునని మేము తలప జాలము. దీ సెంటిమెంట్ గాఢప్రాయ భేదముచక ములగు విధానములు నకలంబించిన ప్రాయబడిన సంపూర్ణ నిందావాక్యముల నామోదించుటవలయు గాని ఆమె ఉపన్యాస జేరిక వైసు సంపాదకానమునందు నుండుట వలనయుగునకముకంటె నామోదించుటవలననుండుటవలననే అధికానగ్రహము చేసారినది చెన్నపురి దొరకినము వారు గ్రహించ గలిగిరి. ఈవిషయము నామె వివరించి తేనిపలుకుడి మాడ కలిగింది. ఆమె ఆలోచన తరుండ చయు నాంకోల నములన పరిజ్ఞాతల శామెట్టిగొంచెము తగ్గుచున్నతనినివారతన మువా రామెట్టి కిత్తును విధించుట తేనిపలుకుడి మాడ పక్షముననే చేరిరి. దీ సెంటిమెంట్ కోల్పోవుచున్న పలుకుబడిని చెన్నపురి దొరకినమునాను తులన సంపూర్ణముగ కలిగించిన వారైరి. హిందూదేశమున ద్రిత్య పరిపాలనమునందు జరిగిన కార్యములలో ఇంత యనాలోచిరి కార్య మి. కోటి కనబడదు.
లాహోరు, జూన్ 27:—దీ సెంటు గారి యెడలను ఆమె యనుచులయెడలను సానుభూతిని తెలుపుటకును, వారిపై చెన్నపురి దొరకినమువారి చర్యయెడల తమ యసహ్యుతిని తెలుపుటకును లాహోరు పుజులందరినుం చేటికి సాయంకాలము 7 గంటలవ ప్రాధామ్యునందరమున మొదటి బహిరంగ సభ జేసెదరు. గొ. ఫజల్ హుస్సేనుగారు, డాక్టరుగోకలచందు నారాంగుగారు ఇంక ననేకులును ఆసయమున నుపన్యసించురు.
రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము మహాబలసభ—వారు వార్త:—చెన్నపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వారు మహాబల సభవారు ఇటుల ఇండియా మంత్రిగారికి వాయు వార్త పంపిరి. స్వామికా ప్రోద్బుధిరేకము గావించు పరిచేయుండున అవదె సెంటిమెంట్, వాడియా, అగినిసెంట్ నొక ధావాసములన తీక్రముగ సంఘమునా రాజేషించు చున్నారు. ఈ కింద చర్య క్రమ స్వరాజ్యాధిపత్యముల నావినేయు సంకల్పమును మూచించుచున్నది ప్రజల కష్టముల గ్రహించి ఆత్రేకు ఆధికముగ పొందుచున్నాను. అందొచ్చి పక్ష కృతము కాగలదు. పాన్థ మెంటు సభయందు జరిగి చచ్చయందు ఈ యంతమున హిందూదేశ ప్రామాణ్యముల గిన ప్రత్యక్షము అధికముగా గావించుట కలిసిందింది. వారు కడుమును సంగ్రహించుటకును స్వయముగాన నీ యంతమును చరల నానాచించి ఉత్తమపురు రెడ్డుదగుపకె నని సంఘమువారు విషయ ప్రాధికముగా ప్రాధించుచున్నారు.

ఐ రో పా మ హా న ం గ మ ము

మహా నౌకాదళమును జార్జి చక్రవర్తిగారు ప్రశంసించుట

స్వయం సృష్టిత—జర్జునుల ఘాతుక కృత్యములు

హాలండు దేశమున ఉరలగడ్డలు—ప్రజల కలవరము

(0)

నిష్పాదనాన లక్షలు-వాచాగారు ప్రధానమంత్రిగారికి తలినంపుట

అమృతబజారు పత్రిక కేసు—తీర్పుచెప్పట.

(రైటరు ఏ.జె.సి.)

ఇందు

ప్రతి సంధిగౌవర్ణ.

లండను, జూన్ 27:—“హార్మింగు పౌన్టు” యొక్క మాంధ్యము విశేషములను బ్రాయుచున్నది. 27 వ తేదీన 28 వ ప్రతి సంధిగౌవర్ణ ప్రాముఖ్యము విశేషముగ పొగడ కూడదు. అమెరికా యంత్ర కల మామయముల లూకామెగలో సంభవించిన ప్రతి సంధిగౌవర్ణ ఇప్పుడు గూడ నడచు తలపించినది. ఇంగ్లండులో మిక్కిలి కొలదిగ దొరకవచ్చు సాధారణములైన ఇల్లు దేశమునలెట్ల పంచివెట్టదగును. దేశమునందంతట కలుగనన్న విశేషపుడ్ర వసు లెక్కించు విమలము పాశ్చాత్యులంతవలె యంత్రముల నియంత్రము నడపించుచును పెట్టు పాసగును? అను అంశము లు కర్మాధికారులకును కార్మికులకును చాల చిక్కుగానున్నది. క్రొత్తపంట వచ్చులోపల మరలాడుచుండుటకు 40 లక్షల పేనుల ప్రతిచాలదు.

తటసులయవర్ణ.

లండను, జూన్ 28:—తటస్థదేశముల యవర్ణ దినదిన మును చాల దుర్భాగ మగుచున్నది. ఈసంస్కృత్య యందటి దృష్టి నాకర్పించుచున్నది. స్వయం దేశములో దైనక న్యాయాధికారిము నపయోగించుటయులముననే ఆదేశము మిగుల విషమస్థితిలోనున్నదని బోధపడుచున్నది. స్వయం అధికారుల లేఖనాలైన నిష్పాదనాన పత్రికలలోనివిగూడ మెల్లగ ప్రాకినవి. స్వయంవారిని పోషితికి మూడుముఖ్యకారణములున్నవి. (1) వైనికాధికారిలో ప్రామాదముల సంభాషణను కోర్టువారి చూపు ప్రత్యేకాధికారులను విశేషముగ మేల్పడినది. (2) ప్రజాపరిపాలన వాంఛించు లెట్లు కక్షలవారి రాజకీయాం దోళనము. (3) అతి తీవ్ర మగు సాంఘికవాదుల కార్యక్రమము. ఈ మాటలయందే మిక్కిలి భయంకరముగ నున్నదో తెలుపుట కష్టము. ఆంగ్లేయములలో జన్మకు పాక్షిక మెంత తర కున్నదియు తెలియవచ్చును. కాని యంతయు యంతరంగి క న్యవహారములను గూర్చియే యని నమ్మబడుచున్నది.

స్కాండ్లీ నేమియాయదలి లెక్కిన ప్రదేశములలో నలె నార్జేయందును జర్మనుల ప్రాబల్య మెక్కువగ నున్నది. జర్మనీకి వస్తు సామగ్రినంపుటను గూర్చి తటస్థదేశములు మిక్కిలిమందలివారికి చేసిన ఖరారును జాగ్రత్త పరిపాలించుట వలన నిట్లు జర్మని యితర రాష్ట్రములలోనికి పోవుచున్నట్లూహ్యము. ఇంతియగాక ఇదివరలో ప్రపంచము నంతయు జలంతగ్రాములచే భయ విధ్రమము చేయు ద మను జర్మనుల యాలోచన మిప్పుడు నిరాశయగుటచే వారు బాంబుల మూలమున నందలిన భయపెట్ట జూరుచున్నారు. అమెరికావారు మిక్కిలిమందలివారిలో గలసినవాడిగ నీబాంబుల భయోద్రేకములు మితి మీరుచున్నవి. క్రైస్తవనాలో దొరికిన త్రికోణబాంబులు, హబ్స్బర్గ్ బాంబులు, అగ్నిబాంబులు మొదలుగల గల వివిధ భంగిమల బాంబులు బరితగిల్చుచున్న వాటికొద్దముల వాటి బాంబులు మితిమీరు నుపద్రవములు. ఇందువలన నార్జేలో ప్రజలందఱును విశేషముగా నేరపోతులు లెరి.

ఇంక జర్మనులు తటస్థదేశములలో చేయవలయునైన గంధీరపు యంత్రోద్రేకములు పరాసుపత్రికలలో ప్రచురింపబడుచున్నవి. జర్మని స్వయంవారిని తంత్రముల కొఱచే జూరని 20 లక్షల ప్రాంతముల ప్రతినేలయందును వెచ్చించుచున్నది. తటస్థదేశము లన్నిటియందును గూర్చి 130 లక్షలు వెచ్చించుచున్నది.

అంతరాత్మను అభ్యంతరముగ జెప్పువారు

లండను, జూన్ 27:—అంతరాత్మను అభ్యంతరముగ జెప్పువారందరికీ ఎన్నిక స్వాతంత్ర్యము ఈయకూడదని ఎన్నిక సంస్కరణ చట్టమును కామన్సునభిలో ప్రవేశపెట్ట 141 ఆను కూలుయగను 71 ప్రతికూలుయగను నుండిరి. అంతరాత్మను అభ్యంతరముగ జెప్పుకొనువారికి ఎన్నిక స్వాతంత్ర్య మియనినో ఈచట్టమువలన ప్రయోజనముండబాలదని దేశీయకార్యదర్శియగు సర్ బార్డి కేపుగారు తెలియజేసిరి.

హిందూ దేశమునకు పందెపుగట్టములు.

లండన్ జూన్ 27:—నూతనార్జేయనుండి హిందూ దేశమునకు ఈక్రింద పేర్కొనబడిన గుఱ్ఱముల బయలుదేరినవి.—ప్రాపువాన్, కాలిసాల్, రేడ్వియరు, ప్రాన్స్ ఆర్మారు పీటినీ పడవమీద రేగమారు, మ్యాక్స్బూటు, షిల్బర్క్ ఫూలిష్ ప్యాకెన్ రోయల్బాంబు, వైటెడ్వసు గుఱ్ఱములు జరిపడును.

ప్రాము

తెన్నును అవలించుట.

బ్రిటిషువారింకను ముందుకేగుచునే యున్నారు. లండన్, జూన్ 28:—ప్రధానకార్యాలయమందున్న రూటరు విశేషమును నేటిరాత్రి ఇట్లు తలినంపినాడు:—తెన్ను చుట్టుప్రక్కల దినమంతయు యుద్ధముజరుగుచునే యున్నది. బ్రిటిషు, కనేడియనుల దాడికాకలేక ఇరవ జ్యోతులు లొంగిపోవుచున్నారు. లాకూలెలి గ్రామమును స్వాధీనముజేసికొంటిమి. లీవెక్ వైపున చాలదూరము మామండ్రిని వెంచలిమి. ఈప్రదేశమందు జర్మనులు అన్ని స్థానములను నాశముజేసి మాకు ఆటంకములను కలుగజేసిరి. అతితీవ్రముగ జర్మనులు తెన్నును భిస్మిహాతముగ జేయుచున్నారు. దీనివలన జర్మనులు తెన్నునువిడిచిపోవుదురని తలపగూడదు. శత్రువులవొట్ట క్యయప్రయాసలెంత ఎక్కువగనున్నను తెన్ను విడిచిపెట్టి వారిపై నూచన లేవియు కాన్పించుటలేదు. కిథిలమైన వీధుల యందు జర్మనులు క్రొత్త రక్షకస్థానములను నెలకొల్పిరని ప్రజలనుకొనుచున్నారు. ఇందెచట జూచినను మరగిరంగుల ఆశ్రయములే కాన్పించుచున్నవి. ఈలోపుగ మేము ఈమందుగని మధ్యప్రదేశమందు కుశీరపాద వ్యూహమును వెంచుచుంటిమి. ముందుకు బోనుబోను దక్షిణభాగమున ఫాంలెక్ లేక్ క్రొయి నెల్సు సునిపమునను హిందెక్బర్గ్ గారి పంక్తిని నేటి యందయుమున జయవంతముగ మట్టడించితిమి. 1000 గజముల ప్రదేశమువరకు మాస్థానములను వ్యాపింపజేసితిమి. అనేకముగ శత్రువులను మరగిరంగులను మానశముజేసికొంటిమి. ఈప్రకారము తడవడితగ శత్రువులను పీడించి వెరలంబెట్టుచున్నాము. శత్రువులకు తెలియకుండగ వారిని భగముచుంటిమి. ఎపుడెచట వారిపై బడెదమా గూడ వారికి తెలియుటలేదు.

చిన్న సమరమునాముల ప్రముఖత.

తెన్నుకు వైద్యులమూలగ బ్రిటిషువారికి కలిగిన జయముల గురించి ప్రధానకార్యాలయమందున్న వైయుప్రతికా విశేషము డిట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఈ ప్రదేశమందు చిన్నచిన్న యుద్ధములందు జయము కలిగినదని అధికారులు ప్రకటించుచున్నారు. కాని ఇరన్నియు అనుకొన్న వానికంటె మహాశక్తి తమముల విచ్చుచున్నవి. బ్రిటిషుపంక్తికి ముందున్న 65 కంబరు కొండల 200 గజముల పొడవుగలిగి ఎక్కువగల పాముము కలు

గ జేయుచున్నది. ఈకొండపును మా స్వాధీనములోనున్నది. ఈకొండను 56 వ ప్రషియను పటాల మతి పట్టుదలతోను, వైద్యముతోను కాపాడుచున్నను దక్షిణమునను మిడ్లెండ్లు లోనున్న ఇంగ్లీషు సైనికుల కలిగగ దీనిని నశపరుచుకొనిరి. దీనిని ప్రషియనుపటాలములు తమస్వాధీనములో నుంచుకొనిన యెడల వీరికందటము విశ్రాంతిని కలుగజేసెదమని ప్రషియను అధికారులు తమ వైద్యములకు తెలియజేసిరి. శత్రువులు ఈస్థానమును మరల గజెక్కునటకు దగ్గరకు రానేలేదు. మరల ఈకొండను స్వాధీనముజేసికొనటకు ప్రయత్నించకపోవుటయేగాక కొండ చుట్టుకొన్ని కందకపుపంతుల నన్నిటిని విడిచి పెట్టి తెన్నుపట్టణ పరిసరములకే పోగొగవనము గావించిరి.

శత్రు వైద్యములు - నష్టములు

పడమటిరంగమున జర్మనులు అసంఖ్యాకముగ వైద్యములను కేంద్రీకృతము జేసిరనియు పరాసు బ్రిటిషువారు చాల నరకు శత్రువులవైద్యములను నాశము జేసిరనియు ప్రధానకార్యాలయమందున్న రూటరువిశేషము పూర్వము తెలియజేసియుండెను. దీనిని విస్తరించి మరల ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—అవస్కందనము ప్రారంభ మైనపుడు 147 జర్మను పటాలములు రణరంగమున సమరము జేయుచుండెను. ఇందులో 42 మూల పటాలములు క్రొత్త వైద్యములు. ఇదివరలో ఎట్టి రణమందును పోరలేదు. ఈ మూలములు ఏప్రిలు మాసాంతమున, 12 పటాలములకు నిలిచినవి. ఏప్రిలు మాసాంతమునండి క్రొత్తపటాలములను మరల జర్మనులు సమరూర్పిరి. ఇప్పుడు మొత్తము 40 పటాలములు మరల రణరంగమందు పోరుచున్నవి. ఈపటాలములన్నిటిని యువరాజుగారును రూవెంటిలు ప్రభువుగారును సమానముగ పంచుకొనిరి. ఇందులో 28 పటాలములు బ్రిటిషురంగమున వైసినేమి, పరాసు రణరంగమున వైసినేమి పోరుచున్నవి. కొన్ని వైద్యములు అపారనష్టముల పాలైనవి. కొన్ని మరల సమరూర్పబడెను. మరలేదములైన క్రొత్తవైద్యములను తగ్గించుటకు ఈయకుటయే శత్రువులకు చాలనష్టములు కలిగినవనియు అందుచే శత్రువులు వైద్యములను అతిబాగ్రతతో ఉపయోగించుకొనుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. అలసిన వైద్యములకు బడులగ రణరంగమున కొంచెము విశ్రాంతిగల వైద్యమును రణస్థలమునకు రప్పించుచున్నారు. ఎట్లయినను మూలములను కడుపుటలేదు. ఇట్లయినను 12 మూలములపటాలములు రణరంగమున కలవు. 8 పటాలములు యువరాజుగారి వెనుక నున్నవి. 4 పటాలములు రూవెంటి ప్రభువుగారి వెనుక నున్నవి. ఇంతవరకు పరాసురంగమున ఎన్ని నష్టములు కలిగినవి జర్మనులు ఎక్కువగ క్రొత్తపటాలములను రప్పించుచునే యుండిరి. రుషియాముఖమునండి 4 పటాలములను రప్పించిరి. ఈ పటాలములకు బడులగ పరాసురంగమున పోరిపోరి అలసిన 11 పటాలములను రషియారంగమున కంపిరి. ఈ 8 పటాలములకు లోడు ఇంకొక రెండుపటాలములు (బ్యాండ్లెరు) రణరంగమున ప్రవేశించినవి. వర్తమానమున పరాసురంగమందు 155 జర్మనుపటాలములు పోరుచున్నవి. ఇందులో 112 పటాలములు బ్రిటిషురంగమున వైసినేమి పరాసు రణరంగమున వైసినేమి సమర మొనర్చుచున్నవి. ఇందులో మరల 23 పటాలములు అలసిపోయి నష్టపడించున వాటిని రణరంగమునండి మరలించి, వాని నిపును మరల సమరమునకు ప్రవేశపెట్టిరి.

ఆట్లయినను ఛాంపేనులోనున్న 43 పటాలములు సమరమందు పాల్గొనలేదు. 18 పటాలములు (బ్యాండ్లెరు) వెస్ట్ యుద్ధమందు పోరుటకు సాధ్యములేదని జర్మనులే ఒప్పుకొనుచున్నారు. మిగిలిన 25 పటాలములలో 12 క్రొత్త మూలములపటాలములు కలవు. 13 క్రొత్తపటాలములు సమరాంధోళనము లేని ప్రదేశములందున్నది. అవస్కందనము ప్రారంభమైనది మొగలు రణరంగముల నుండి 90-100 పటాలములు వెనుకకు రప్పించబడినవి. ఆంగ్లేయ పరాసువా 2, ట్రిడివలన కలిగిన శత్రువైద్యము తీక్రింద వివరణములు:—ఏప్రిలు అవస్కందమున బ్రిటిషువారిలో పోరుచున్న జర్మను పటాలములు 6 కోట్ల యుద్ధానంతరమున సమర భారమునుండి తొలగింప బడినవి. పరాసువారిలో ఎయిదు వడ్ల నెదిరి పోరుచున్న వైద్యములు 4 కోట్లవలన సమరభార విరహితులుగ జేయబడిరి. యుద్ధమంతయు ఏప్రిలు 20-వ తేదీతో ముగిసింది. మెత్తైనన యుద్ధమున పోలిన జర్మను వైద్యములు రెండు దినముల వరకు పోరుచునే యుండెను. పగుటకు ఒక్కొక్క జర్మను పటాలములు రణరంగమున 15 కోట్లు పోరుచుండెను.

బ్రిటిషురంగమున జర్మనులు రెండింతలు బలముగ నుండుట.

లండన్, జూన్ 26:— పరాసువారి ప్రధాన కార్యాలయమును రూపు విలేజుకు డిల్లీ ప్రకటించుచున్నాడు - ఏమిటాసమున ఆంగ్లేయ పరాసువారి అవస్థాంతరము ప్రారంభమైనది మొదలు రణరంగము 90-100 శత్రుపటాలములు పోరుచున్నవి. 250 వేల సైనికులు హతులైరి. ఏడిలు సేలలో రణరంగమున 147 శత్రుపటాలములు సమరము జేయుచుండెను. వర్తమానమున 155 పటాలములు పోరుచున్నవి. 140 కిలోమీటరుల ప్రదేశముందు 51 జర్మను పటాలములు బ్రిటిషు సైన్యముల నెదిరి సమరమొనర్చుచున్నవి. 570 కిలోమీటరులు గల రణరంగముందు 102 జర్మను పటాలములు పరాసువారితో పోరుచున్నవి. దీనివల్ల జర్మనులు బ్రిటిషువారికంటె రెండు రెట్లు ఎక్కువ సైన్యములతో పోరుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. బెల్జియం లో మిత్రముండలి ధ్వజరంగము వి నోదకరముగ నున్నదని బెల్జియం జర్మనుపత్రికలు రెండును ఇరుసైన్యముల వారతి దారుణముగ ఘోరములతో పోరుచున్నారని ప్రకటించుచున్నది. బ్రిటిషు, పరాసు, బెల్జియం శత్రుత్వములు సముద్ర తీరమునుండి సోమికరవన్న జర్మను రక్షకస్థానములను ధ్వంసము జేసెనని పరాసుపత్రికలు ప్రకటించుచున్నవి.

బ్రిటిషువారు అనుకొన్న స్థానము లన్నిటిని వశీకరణము చేసికొనుట

లండన్, జూన్ 27:—బ్రిటిషువారి డిల్లీ ప్రకటించుచున్నాడు:—ఫాంబెర్గ్ లోక్ ట్రోయిసెల్సుకు వాయవ్యమున సోమికరము నాటిరాత్రి బ్రిటిషువారి సైన్యము లన్నిటిని స్వాధీనముజేసికొనిరి. మా నప్తుములు స్వల్పములు. రెండు గొప్ప ప్రతియుద్ధములను ప్రతిహతముజేసితిమి. లెక్కకు వ్రాసేముల మా లాభములను ఎక్కువగ జేసికొంటిమి. రెండు మైళ్ళవరకు వ్యాపించియున్న స్థానముల కొన్నింటిని వశీకరణము జేసికొంటిమి. ఈ ప్రదేశములన్నియు సాచెలు నడికడ్డకు నున్నవి. లాకోలెట్ గ్రామును మాస్వాధీనము జేసికొంటిమి. రెండుశత్రువిమానములను సేలగూర్చితిమి. మాడింటిని క్రిందకు బారదోలితిమి. మావిమాన మొకటి కనుపించుటలేదు.

చిత్రముగు ఘోరగుల ద్వంద్వయుద్ధము.

లండన్, జూన్ 27:—పరాసు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు.—లాఫాన్స్ యంత్రణాలాసాంతయందు ఘోరగులతో ద్వంద్వ యుద్ధము అతిచిత్రముగ జరిగినది. రిమ్సుకు అతి దారుణముగ ఘోరగులతో తగులబెట్టిరి.

ప్రజలందరు మెనినుపట్టణమునుండి వెడలిపోవుట.

లండన్, జూన్ 27:—మెన్సెస్సుకు ఈశాన్యమున నున్న మెనినుపట్టణ పౌరులందరు ఆపట్టణమును వదిలిపోవుచున్నారని ఆమెట్టవంతుండితంతివార్తలువచ్చుచున్నవి. జర్మనుల వైనికసిబ్బందంతయు కోర్చేయండి ఘంటుకు పోయినది. ఇప్పుడు బ్రిటిషు వార్లు జర్మనులకు అయిప్తమునకు బదులు భయము పుట్టుచున్నది. స్థాంతరము అంతయు ఇప్పుడు గొప్పదుర్గమువోలె నున్నది.

శత్రువుల ప్రతియుద్ధము ప్రతిహతముగుట

లండన్ జూన్ 27:—జరలుపాగుగారు నేటి ను ధ్యాన్నా మిట్లు ప్రకటించిరి:—ఫాంబెర్గ్ లోక్ ట్రోయిసెల్సుకు వాయవ్యమున శత్రువుల ప్రతియుద్ధమునకు తయారగుచుండగ మా శత్రుత్వములవారు నేటి యుద్ధమున శత్రువుల ప్రతియుద్ధమును సాగజంపజేసిరి. ఓస్రికి పడకుట జయవంతమైన దాడి సన్నిలియి. లావానేకి వైర్పలిమాలగ శత్రువులు దొమ్మిజేయ గానిని మా శత్రుత్వములచే చల్లార్చితిమి.

బ్రిటిషు నాకాదళములను సావ్యభౌము దభివందించుట.

సమరమునకు సన్నాహు లగుచున్నారని వినినతోడనే సార్వభౌముడు నాకాదళ సేనానిని ఆధింపించుచు వర్తమానము వెనకి వార్తాసంఘమువారు తెలియజేసిరి. వర్తమానమున ఉన్న తక్కిలియందున్న పూర్వమేష్టదు బ్రిటిషునాకాదళ ముండియుండలేదు శత్రువులను మిత్రులను పుంతుచున్నాడు. సర్వదా ప్రభుత్వైక్తితలై నాకాదళములవారు ఘోరగులని అక్మిర : కయోగిగారు రాజులు : భయపడమిచ్చిరి.

హిందూ సువర్ణ దారుణ యుద్ధము

లండన్, జూన్ 27:— పరాసు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— హిందూ సువర్ణ యుద్ధము ఘోరము అతిదారుణముగ జరుగుచుండెను. డ్రాగ్డోను కేవు 100 మీటరుల వెడల్పుగ నున్నది. 800 మీటరుల లోతుగ నున్నది. ఇందు లో బాణములు చురఘోరములు గలవు. దీనికి దారికూడకలదు. దీనిని 25 వ తేదీని స్వాధీనము జేసికొంటిమి. ఇది మిక్కిలి అభేద్యముగు కొటవలె నున్నది. శత్రువుల ప్రతియుద్ధములు జేయునపుడు వెనుకకు పోవుటకు వీలుగ నున్నది. ఇదట యుద్ధసామగ్రి యెంతయోగలదు. 9 మరఘోరగులు, తూటాలు మందుగుండు సామగ్రియు విస్తారముగ గూడకలదు. సైనికులు ఉడుపులు ధరియిస్తానము విద్యుచ్ఛక్తి యన్వేషకవ్యోతులు గూడగలవు. ఇంతవరకు 340 మందిని బంధియగ కొంటిమి. ఉద్యోగస్థులు గూడ ఇందులో నున్నారు.

రుమ్మా

రుమ్మానులు శత్రుల నోడించుట.

లండన్, జూన్ 27:—రుమ్మాను అధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నాడు. బ్రిజనీక దక్షిణమున శత్రువులు మాకందకములలో బ్రవేశించిరి. కాని రుమ్మానులొక ప్రతియుద్ధ మొప్పు శత్రులతీరిమివైచిరి. పాట్యుటరి, రిబ్బిక్కు, కాటోల్ ప్రదేశములలో శత్రువులు విశేషముగ ఘోరముగ గురిపించిరి. ఎక్కిగ్గానున కాన్సేయమున నొకకర్ణులదాడిని మేము తీరిమివైచితిమి. వాసునదీ తీరమున అవిషిగువర్త నున్న శత్రుకందకముల నాక్రమించితిమి “బెస్టా”యను గ్రోయిజు 25 వ తేదీని ఫిహోసీ ద్వీపములలో నున్న ద్వీపగృహముచేత నున్న వాయువార్తాస్థానమును ముట్టడించిరి. మా యుద్ధకాక లాక్రూయిజును బోష్పరకువరకును వెంబడించెను.

కోసక్కులు ప్రభుత్వవాదులుగ నుండుట.

పెట్రోగ్రాదు, జూన్ 27:—కోసక్కుజాతీయ మహాజనసభవా రందరును ప్రభుత్వమువారిని నమ్మకలెనని తీర్మానముజేసికొని దేశపుం దరాజకమును నిర్మూలము జేసెదరుని వాదనానుజేసి ప్రతిపదిక నన ఏర్పాటు లన్నిటిని చల్లార్చెదమనియు నభిప్రాయపడ్డమిచ్చిరి.

గ్రీసు

వెనిజులను వైరుల ఆక్షేపణలు.

ఏథెన్సు జూన్ 27:—23 వ తేదీని వెనిజులను వైరులు దేశమందు ఆకాంతిని కలుగజేయుటచే అల్లుల నణండుటకు మిత్రముండలివారి సైన్యములు ఏథెన్సులో ప్రవేశించినవి. పోలిసు ముఖ్యోద్యోగిని భద్రరపుజేయుదని పరాసువారు జయమిసుగారి కుర్తరువు చేసిరి. కలహకారులందరిని శిక్షించుదని బాడ వ్యక్తీకరించిరి.

జర్మనీ

బంగారము నెగుమతి జేయుట.

అయ్నట్టడం, జూన్ 27:— ఇటీవల జర్మనులు ధర తగ్గవండుటకు బంగారమును విస్తారముగ ఎగుమతి జేయుచున్నారని ప్రాంతుభక్తురు జ్యూటింగు పత్రిక వాయుచున్నది. తక్షణము పాగ్ల మెట్టు ప్రభుత్వము కావలయునని మొజలిదుచున్న సాంఘికవాదుల ఆశయమును బెర్లినున బుగ్గిల్లాటుపత్రిక ఆమోదించు చున్నది.

హాలండు

హాలండు ఉరల గడ్డలు

రోటర్డం జూన్ 27:—ఎగుమతి నిమిత్తము పడవలను ఉరలగడ్డలతో నింపిరి. ఆయిట్లుప్రక్కల ప్రజలు అల్లరిచేయ దొడంగిరి. ప్రజలందరు మూగి విస్తారముగ ఉరలగడ్డలను పంచిత్యుదని భోగింపించుచుండ ఆక్రమకులును, పాదచారు లగు ఖోసీసువారు పీరినందరిని బంధించిరి.

ముంచబడిన హాలండు నౌకలు

హేగు, జూన్ 27:—ఫిబ్రవరి 23 వ తేదీని ముంచబడి 7 హాలండు నౌకలకు బదులుగ తూర్పుయండిను దీవులకుం దున్న సమానవిలువల కొన్ని జర్మనునౌకల నిచ్చెదమని బ్రాన్సి వారు ప్రభుత్వపాపమిచ్చిరి అధికారులు తెలియజేసిరి. వచ్చు పోయిన నౌకాని బంధించిగూడ నప్తపరచుక మిచ్చెదమని తెలియజేసిరి.

హాలండులో ఉరలగడ్డలచిక్కులు.

రోటర్డం జూన్ 27:—24 వ తేదీని కొల్లగొన్న ఉరలగడ్డలు ఒక హాండ్లెటు వైటు మించవు. ఇంబియగాక గ్రేటు బ్రిటనుకు పోవుచిగూడ కావు. జనులు శేవులయందు గుంపులుగూడి జేయుచుండి పడవలలో ఉరలగడ్డలను జేసి కొనివచ్చు పడవలన్నీటిని తనికజేయుచున్నాడు. నిన్న మరల క్రొత్తగ అల్లరులు బయలుదేరినది.

హాలండు శేవులయందు జర్మను వర్తకము

వృద్ధియగుట

లండన్, జూన్ 27:—గతవారము న్యూవాటర్స్లో హ్యాలబర్గు నుండియు బాల్టిక్ నుండియు 22 జర్మను నౌకలు ప్రవేశించినవని రోటర్డం నుండి తెలిపావచ్చు వచ్చుచున్నది. రోటర్డం లో జర్మను వర్తకము క్రమముగ పెచ్చుచున్నది. గుడ్డపు పంచెములు మరల ప్రారంభమగును. కాని పూర్వమువలె సుప్రభుత్వముగ జరుగజేవు నగును నంకు ననుచును.

స్పెయిను

దొరతనమువారి చర్యకు కారణములు

మాడ్రిడు, జూన్ 27:— అధికారు లెట్లు ప్రకటించిరి. 1870 వ సంవత్సరము నుండి ఇప్పటి కే సమయమునను అవసరములేని కొన్ని కార్యముల నిష్పాదావశ్యకముగ జేయవలసి వచ్చుచున్నది. దేశమునను శాంతిని రగుల్కొల్పుటకుం టుల మూలమునను, సాంఘికకాంతి సంస్థాపనాపునాదుల సెదరించు చున్నట్టియు వైనికశిక్షను పాడుజేయు ప్రయత్నించు చున్నట్టియు, స్పెయినుదేశము నిష్టము సేలకొల్పుటకు దగిన సూత్రాన్వేషితికే వచ్చినదనియు వ్రాయుచున్న పత్రికల మూలమునను ఇట్టి యధికారముల నుపయోగింప వలసి యున్నది. ఇంక లేఖాపరిశీలన వర్గముకటి సేలకొల్పి బడినది.

స్పెయిను విప్లవకారులు

మాడ్రిడు, జూన్ 27:—పరిశ్రమనోద్యమము నందు కొంతమంది విదేశవిలేఖరులు చేరుచుండుటచే వైనికశాసన మనవరకుని దా తో ప్రధానమంత్రిగారు సాధించిరి. వాస్తా పత్రికా లేఖాపరిశీలన మనవరకుని క్షత్రికింద కారణమును తెలియజేసిరి. —తటస్థభావమును వ్యజించుటకు స్పెయినువా కొల్లరు. అందుచే అంతర్జాతీయ స్థితిగతులను గురించి క్షత్రిముగ కొంతమంది ప్రభు యధిప్రాయములను జేయుచున్నాడు.

స్విజర్లాండు

జర్మను కుట్రలకు ఫలితము.

బెర్న్, జూన్ 26:— హోప్మాన్ గారి స్థానమున అంతర్జాతీయ రెడ్ గ్రాసు సంఘాధ్యక్షులకు గన్వేతు ఆహ్వాన గారు సాంఘాతిక సభ్యులుగ నియోగింపబడిరి.

వైటిలు యుద్ధమున జేరుట

జానీ, జూన్ 27:— ప్రాన్సిత్వేరియా, మిగిలి కా లలో చుండు చుమేరుకు లనేయు చుల వైక్యములో జేప్పబడిరి. జనరలు బ్రెసిలాన్ గారు వీరిని క్రిందటి సంవత్సరము వైటిలకు పట్టుకొని యుండిరి. వారు రణరంగమున రాజుగాడికి విశ్వాసప్రమాణం బొసరించిరి.

స్విస్సు విదేశ సంఘము.

బెర్న్, జూన్ 27:— విదేశాంగ కార్యనిర్వాహక సంఘ మేర్పడినది. సాంఘాతిక సభ్యుడగు ష.లెసు, ఉపాధ్యక్షుకును, సాంఘాతిక సభ్యుడగు ఆదోయిగారు మాడ ఈ సంఘము లో సభ్యులుగ ఉండిరి. వేనీశాల్యనున్న జర్మను కాన్సులుగారి కార్యాలయమువై కాళ్ళను దువ్వించుటకు జర్మనుకుంత్రి గారికి స్విస్సు ల్యాండువారు తుసాపపము దెచ్చుకొనిరి.

నోటిసు.

813

మూకంపెని యానెల 29 వ తేదీ శుక్ర వారం 30 వ తేదీవారం నిలువయున్న సొంకుల లెక్క చూచుకొను నిమిత్తము మూడుబడుకు. యానెలయెంచి వుత్తరముల ద్వారావచ్చు అర్జును మ్మరు మూమూలుప్రకారము గమనించబడుచు.

స్వస్వక అండు కంపెని లినియెడ్

హంటులోవు వుదాగుకే

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

---o---

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధతంత్రీవార్త

సింధూ, జూలై 27:—ఈ క్రింది యుద్ధతంత్రీవార్తను ఇండియా కార్యదర్శిగారు 26వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారి కంజీరి:—

అనేకచోట్ల జర్మనుల సైన్యములను బ్రిటిషువారు చొప్పు చేసిరి. మున్నెముకు అగ్రేయభాగమందు మరీకోన్స్టాన్సము లను స్వాధీనము చేసికొంటిమి. స్కార్ప్స్ ది కురుప్రక్కల నున్న లెన్సువు వైద్యులముల మంధిర్ములను వశపరుకొంటిమి. బ్రిటిషువారు లెన్సువద్ద ఘోరముగ పోరుటచే క్షత్రువులకు చాలసంఖ్యముగ నున్నది. క్రిటిషువారు లెన్సుపట్టణమున రమారమి చుట్టుముట్టుచున్నారు. ఎయినుది కు క్షత్రము ననున్న పీఠభూమియందును బ్రేసు ప్రదేశముందును జర్మనులు అతి దారుణముగ ముట్టడించిరి. ఈయద్ధములందు ప్రత్యేకము మంచి వైద్యమును పోరనది. అన్ని ప్రదేశములనుండి క్షత్రువులను బారకొలిపిమి. ఒకస్థలమందు మాత్రము క్షత్రువులు మామిగు కడకములో ప్రవేశించి నిలబడబారిరి.

వాక్కిలను దగ్గర పోగొట్టుకొన్న ప్రదేశమును చాల వరకు పరాయివారు పరలవైకొనిరి. జర్మనులు సురలక్ష్మియును తూర్పు భాగమందు ముట్టడించిరి. కాని వ్యర్థప్రయత్నములైరి. పడమటిరంగమున 23 జర్మను వైద్యములను రిషియా రణముఖమందు 13 లెటలములను పోరుచున్నచని అంచనానేయబడినది.

ఉత్తమ సేనలన్నియు పడమటిరంగమున పోరుచున్నచిచ్చివాండ్రుగూడ జర్మనుల పటాలములందు కేర్చిరి. ఈ మూలములన్నియు ఖీల్చిచున్నవి. పరాను అండ్ యులూలే కాలమున అచక్కందము ప్రాంతంబందుచే జర్మనులు పడమటి రంగమునకాని తూర్పురంగమునకాని గొప్ప యజగ్గండమును జేయుట కవకాశము లేకుండెను.

ఇటలీవారు తాము వైకొన్న ప్రదేశములను నిలబెట్టుకొనుచున్నారు.

యుద్ధమునందు సమీపము 6000 లక్షల పౌనుల చందాలను అమెరికను లిచ్చిరి.

జనరలు స్కట్టుగారు యుద్ధతంత్రీవార్తమున లేరిరి. వీరు క్రిటిషువీరులయందు చేరిన ప్రయత్నములందు ఎట్టిజోరమును కలుగ చేసికొనరు.

పనుగను వేటాడు అభియోగము.

హెంకూరు, జూలై 26:—వ్యాయమాద్రి ఆర్. డి. పూమరుగారు నేటిదినమున సొక కేసు విచారించిరి. సెన్ ఇ. ఆర్బిడ్డ అను కూర్మతోట యధికారి ఎవ్వరి సెలవున భాండక రేయి యొక యదవిలో బ్రవేశించి పనుగుదొంగము నపహరించెను. అనివానివై నేర మానోదించుటకై. అటవీ పరిపాలకుల తరపున వై. ఎ. డి. గొస్సాయి అయ్యగారు వాదించిరి. వెంపలదని అడవి వ్యాములన్నియు ధలాధికారివి. అడవియ్యగము చంపబడిన వెంటనే యది ధలాధికారిదగుచున్నది. అందువలన ఈచంపడిన యెనుగయు గాని చంకములను రాజుగారికి చెందవలెను. వేటాడుటకైన అంగికారములేనిది యితరుల ప్రదేశములలో ప్రవేశించుట తప్పిదమని వాదించు నతిదట్టి యుదాహరణముల చెప్పిరి. ఆనంతపుకూర్పుసంస్థానములోనిదనియు వాని నిజవరకే ఆర్బిడ్డగారు కొట్టియుండిరనియు, ఆగాముతో నది మై నూరు అడవులలో ప్రవేశించిన దనియు, అన్ని ప్రవేశించిన జంతువును వెంటబిందుటకు వ్యాయగ్రంథము లియ్యకొను చున్నదనియు కామర్షుగారు వాదించిరి. జూలై 2వ తేదీని తీర్పు చెప్పబడును.

హిందూదేశీయుల ఋణము.

కరాచి, జూలై 27:—హిందూదేశీ యుద్ధఋణమున కేర్పరచినది 192 దశభాగములు కరాచిలోప్రస్తుతవాకి కేర్పరు. వాటి కొంతము మా (21600) లు.

ధరావత్తునగుట.

కరాచి, జూలై 27:—కరాచిపరమన నారు వారము లక్రంతరమునందు 'నూత్నైస్సు' పేరు సొక దినపత్రిక ప్రచురింపబడుచుండెను. స్థానిక వ్యయధికారి వాకి రూ 500 ల భరణకట్టలేదు. దోషములుగా పరిగణింపబడిన వ్యాసములు ఈ పత్రికను ముగ్గురు వాటలేదనియు, దీ తొలి పాపపు లకుగ చుట్టినది చుట్టినదియు పత్రిక తరఫున వ్యాసవాది వారిధియె.

అమృత బజారు పత్రిక.

కోర్టు తీర్మానం అభియోగము

కలకత్తా, జూలై 27:— ముఖ్యవ్యాయమాద్రి వుడ్ రోఫీ వ్యాయమాద్రిలు ముఖర్జీ, చిట్టి, నైచ్చుగారలు కలసి నేటిదినము నాలుగువిధములగు తీర్పుల జెప్పిరి. కాని అందరి తీర్పులును ఏకభవించినవి. కలకత్తా ఇంప్రూవుమెంటు ట్రస్టు కేసును విచారించుటకు వ్యాయమాద్రి లెల్లు ఏర్పడుప బడిన దియు మొదలగు విషయములను గూర్చి గత మెయిమున మునందు 18, 22 వ తేదీలను అమృతబజారు పత్రికలో ప్రచురించిన రెండు వ్యాసములను వా లేల విశీంపబడకూడనది యు లేలియుజేయవలసినదని మోతీలాలు ఘోషుగారికిని, మరి యిద్దరు డైక్టరులకును నుత్తరవులు జారీచేయబడెను. ముఖ్య వ్యాయమాద్రి గారు దీక్షామగు తమ తీర్పులో నిట్లుచెప్పిరి. వై నుదాహరింపబడిన వ్యాసములలో ననేకసంగతు లబద్ధము లని ముద్దాయిల వ్యాయవాదిగా రొప్పుకొనిరి. యథార్థమైన సంగతులన్నియు వాక్రుచ్చి ముఖ్య వ్యాయమాద్రి గారింక వ్యాసములు అధికారతీర్మానమునకు పాల్పడినవియు మాని నవియు వివరించిరి. మొదటి వ్యాసము కోర్టు తీర్మానించుచున్నటుల ముద్దాయిగారి వ్యాయవాదియై యెప్పుకొను చున్నాడు. వ్యాసారభంబున నె యొక గాఢమైన వాయువార్త ప్రబలి యున్నదనియు వాని లేఖకుడు నమ్రుతున్నా డనియు వ్రాయబడెను. ఇటులనే ఆక్షేపణల వ్యాపింపజేయుట పెద్ద ఆచారమైనది. అది చాల దూర్వభావము గలిగియున్నది. కాని రెండవవ్యాసముతో పీఠుకాలమున నె వెలువడవలసిన వ్యా యమాద్రి లావ్యాసము నంత కడన మైనదిగ నాలోచింపం దును. రెండవవ్యాసముతోయు తప్పలకడక. లేఖకుడు తాను చెప్పిన సంగతుల యథార్థతకు పూచీదారు డగుచున్నాడు. ఆవ్యాసముల నేను వ్రాసితిని ఎవ్వరును కోర్టులోనికి వచ్చి వ్యాసాంశముల యథార్థతను నిరూపింప ప్రయత్నింపలేదు. ఆ వ్యాసములు వ్యాయమాద్రిలు వ్యాయమును క్రమము నొనగకుండుటకులే నువచ్చును. అందుచే నది చాలమామ్య మైనది. ముద్రాలయాధికారి ఆవ్యాసముల నచ్చు జేసి ప్రచురింపబడవలసిన తీరుకు పాత్రుడగుచున్నాడు. మే నేలగుగాని కేళలము సామ్య క్యవహాముల నే చూచుచుండుటవలన వారి కీ నేర మన్వయింపదు. ఇంక నిద్దరు డైల్లెవులు గ్రామా తరము పోయి యుండుట చే వారికి ని నేర మన్వయింపదు. మోతీలాలు ఘోషుగారిసంబంధమున మాత్రము ప్రత్యేకముగ నాలోచింపవలసి నున్నది. ఆతడు సాధారణపు భాగస్వామి (డైల్లెవు) కాదు. ఎచ్చట నీవ్యాసములు ప్రచురింపబడినవో ఆచంద్రిములో నిడు వనించున్నాడు. ప్రచురింపబడిన వ్యాసముల కతడు పూచీదారుడగు నుండవలెను. లేక పోయినను అసంగతిమైన సెటిలియుండవలెను. ఘోషు గారు ప్రమాణపత్రిక సొసగలేదు. అందుచే వై యాలోచనను జాగయున్నకరతో నాలోచింపవలెను. అతని కా వ్యాసములసంగతి తెలియక నుండవచ్చును. ఈ యుమహముయొక్క క్రేయాంశమునే యాలోచించి యతనిగూడ విడచి పెట్టదగును. ఒకా సొక వార్తాపత్రికయొక్క పూచీత్వము ముద్రవహించిన సాధారణది యుండవలయునో సంసాదకువై సాధారణది యుండవలయునో ఒకేక్యక్తిపై సాధారణది యున్నటుల ముందుగ లేలియుజేయు పెంతయు శ్రేయస్కరమనియు, ఎక్కువకట్ట ముండవలయు వారు అంత్యమున బరికిరి. ముద్రవనకు రూ500 ల జరిమానా విధింపబడెను.

కలకత్తా విశ్వావిద్యాలయము.

కలకత్తా, జూలై 27:— విశ్వావిద్యాలయ చట్టము ననుసరించి కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ (సెనేటు) సభవారిచే హిందూదేశీ దొరతనమువారి యంగికారమున కంపబడిన పట్ట పరిషాంతర పద్ధతులను హిందూదేశీ దొరతనమువా గుగీకరించిరి. ఈపద్ధతులు వెంటనే యాచరణలోనికి వచ్చును.

23-6-1917 తా || గుడివాడలో రెండవసర్కిలో యునెస్కోవరు గారైన బ్రయర్లివోరగారి యాజమాన్యముక్రింద యుపాధ్యాయుల వస్తుప్రదర్శనము గుడివాడ రేంజీస్కూల్స్ గుఱిగారైన టి. తిరుమల గారు నాయకుగారి ప్రోత్సాహము చే జయప్రదముగా జరుపబడెను. సుమారు 200 నంది యుపాధ్యాయులు సభకువచ్చిరి. కొన్ని యుప వ్యయములు జరిగెను. అంగలారు పాఠశాలలోని బొజురల్లు రాగయుక్తముగ కొన్ని పద్యములను నడుపుడెను.

శ్రీ విద్యా నివేదిక దీనిసంఘము సంఘముయొక్క తొమ్మిదవ వార్షికోత్సవము.

ఈ సంఘమువారి సాంవత్సరిక కార్యనివేదికము మా కార్యాలయము చేరినది. ఈ సంఘము వేమూరి రామాజీరావు గారిచే 1907 సంవత్సరము, అక్టోబరు నెల, 15వ తేదీని స్థాపిత మైనది. రాత్రి పాఠశాలలను స్థాపించి, తమూలమున విద్య నభివృద్ధి గావించుటయు, శ్రీవిద్యా వ్యాపకమునకై పాటు పడుటయు, పుస్తక భాండాగారముల నెలకొల్పటయు, మహనీయుల జీవితముల స్మరించుటయు, అశక్తులగు వీధివారికి ఆశ్రయము, బియ్యము నిచ్చి పోషించుటయు, ఈసంఘము వారి ముఖ్యోద్దేశములు. వీరు 5 రాత్రి పాఠశాలలను నెలకొల్పి జయప్రదముగ నేకసేన గావించుచున్నారు. వీరు పగటి పాటశాలల స్థాపించుచున్నారు. ఇచ్చట బొజురకు తెనుగు, గణితము, చరిత్రము, భూగోళశాస్త్రము, సివిల్స్ మున్నగు వానిలో బిద్య గంపబడును. ప్రతి శనివారమును భజన చేయబడును. భోగి, సంక్రాంతి మున్నగు పండుగ దినములయందు వ్యాయామ పోటీ పరీక్షలను చేసి, యీ సభ వారు బహుమతుల సొసంగుచున్నారు. జనానా మిషనరీలకలె శ్రీ విద్యు వ్యాపిండుటకై పనిచేయు పద్ధతిని యిద్దరు బాల విత్తంతువులకు నెలకు 10 రూపాయల చొప్పున ఉపకార వేరన మిచ్చి యీ సంఘమువారు చదువు చెప్పించుచున్నారు. భీష్ము, శంకర, గాయమోహన, మున్నగు మహా నీయుల గంపట్నకోత్సవములను వీరు సలుపుచున్నారు. ఈ రీతిగ ననేక విధముల జేరనేకై గంకణము గట్టుకొనిన యీ సంఘమువారి నెల్లరును ప్రోత్సహింపదలచి, కిగిర ధనహాయము చేసి, జోకోర్ధనమునకు ముగ్ధుడగుటకు లగుచు గాక!

(గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకా) కొండముది సరస్వతీ నిలయ పుస్తక భాండాగారము:— శ్రీ సరస్వతీ నిలయ పుస్తక భాండాగారము యొక్క ప్రధమ సంవత్సరోత్సవము 1917 సం జూలై 21 ది సాయంత్రము 5 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు కొండముది శ్రీరాములగారి యాజమాన్యము క్రింద జయప్రదముగ జరిగినది. సంవత్సర నివేదకము ప్రధమమున చదువబడెను. ఈ గ్రామ వాసులచే నిల్వచేయబడిన భగ్యపాములొనండి కొంతద్రవ్యమును ఈసంఘమునకు వసయోగింప వలెననియు, గ్రామములో నుండు రెండు కాటాలవారు రెండు పత్రికలను సంఘమునకు చెప్పించి యుజ్యవలయుననియు కార్యదర్శిచే నుపహరింపబడి మామిళ్ళపల్లి వెంకటకుండరాచయ్యగారిచే బలపరపబడినది. అందుమీద భగ్యపాములందరే ఈసంఘము రూ 25 లు, ముందు సంవత్సరమునాంకి మాదికి పదిరూప్యములు చొప్పునను ఇచ్చుటకును రెండు కాటాలవారు చెరియొక పత్రికను (సంవత్సరమునకు మూడు రూపాయలు మించకుండ యుండునని) తెప్పించుటకును ఒప్పుకొనిరి. ఇదివఱలో, జేతూత, ఆంధ్రపత్రిక, ఆంధ్రాలసన సుస్వయి అను పత్రికలుమాత్రము వచ్చుచున్నవి. ఇకముందు నిమగ్నపత్రికలు వచ్చును. పుస్తక భాండాగారమునకు ప్రత్యేకగృహము లేకపోయినందున గల పద్ధతులు ప్రతివానికి తెలిసి మాత్రన గృహనిర్మాణవిషయమై చాలకాలము పథలో చచ్చజరుపబడినది. సభవారిచే నుద్దేశించబడిన స్థలగంగు గృహనిర్మాణమునకు తుర్తవును గురించి గర్వ మెండువాకి అట్టి టెక్చురీనుగట్లు తీర్మానించుకొనబడినది. కొన్ని యుపవ్యాసములు జరిగినపెనుక కొత్తసంఘమునకు కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పఱుప బడెను.

చంత మూర్తము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-2-0 12-కి రూ 1-2-0. ఈ చంతమూర్తముగో పుట్టుతోముటవలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళకుండి రక్తము ప్రవహింపకుండును. సోటదర్శనము లేక యజుండును. పండ్లముత్యములకలె తెల్లగానుండును. సర్వ సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది. మోహిని డైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యుడైనది. మొదకురు చలువజేయును, వెండ్రుకలు చాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసన గలిగియుండును. 0-12-0. అమృతాంజనం డిప్లో. 109, ఫోకోడ్డు, జాంతాయి, 7, తంబుగెట్టి పిడి, చుదాను.

స్థానిక వార్తలు

రాకపోకలు:— దాక్షిణ్య టి. ఎస్. నామగారు యాగోజు (28-6-17) ఉదయమున కన్నుమూసినట్లు.

తపాలు ప్రకటనము:— జూలై 1-వ తేదీ ఆదివారమున సాయంకాలము 5-30 గంటలలోపుగా జేయబడిన వృత్తిరములు మాత్రమే కొలంబోగండి దక్షిణ ఆఫ్రికాకు పోవు స్టీమరు కంద చేయబడును.

దొంగసాములను దామట:— బాట్లపల్లెటూరు బట్టలవర్తకులు సంవత్సరములో పెట్టిగారిమొదల గుమాస్తాగా నుండిన మునుస్వామి నాయుడు అత్యంత డిప్రీ 2 వేల రూపాయలు వెలగల దొంగసాములను దాచినందుకు గాను ఆలమేలు అమ్మ అనే నామెపై కేసు చేయబడినది. కేసు జూలై 9 వ తేదీని విచారణ చేయబడును.

వై. ఎం. వి. ఎ:— యువన భారతసంఘ మండలమునందు (గోల్డెన్ హేలు)లో యూనెల 21-వ తేదీని జరిపబడిన విస్ఫంధపానాక్షేపక సభకు 1000 మందికంటె నధికముగ లోనికి సభ్యులను బోనిచ్చినందుకుగాను మందిర కార్యదర్శియగుగి. గోవిందరాజులు మొదలగు (ప్రొక్లొమేటేషన్) గారిపైని కేసుచేయబడినది.

తొండమండలము టి. వి. పాఠశాల:— ఈ పాఠశాలయొక్క 62 వ వార్షికోత్సవము ఈనెల 29 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బాట్లపల్లెటూరుకు సాలపీఠ, (361 గృహము) పాఠశాలావంధిమున జరుపబడును. విద్యార్థివయోక కన్యప్రదర్శనముకూడ జరుపబడును. రావుసాహెబు కలనల రామానుజము శ్రీశ్రీగారు సభాధిపత్యము వహించెదరు.

విసెంటు హోమురూలు నిధి:— ఈ నిధి చేరినసామును హోమురూలు యుద్ధయమునకు వినియోగింపవలెనని ఆవిశిసెంటుగారు నిర్దేశించి పరిపాలకసంఘము శేర్వణచిరి. ఇంతకంటె నామెకు సంపృద్ధికరముగ వినియోగమింకొకటి లేదని నుడిచిరి. కాన హోమురూలు సంఘములచారు పట్టువినుక ద్రవ్యములను సమకూర్చునెను. ఈ ధనముతో జీతములనిచ్చి పనిచేయువారిని వత్తలను నియమించి దేశమున కంతకును పంపవలెనని ప్రధానసంఘమువా రూహించుచున్నా గని న్యాయవిద్యాభివృద్ధికి వ్రాసినది.

తపాలానోటీసు:— ఇంగ్లాండు మొదలుగాగల దేశములకు పంపబడు ఉత్తరములు చెన్నపురి జనరల్ పోస్టాఫీసు నుండియు సగరములలోని ఇతర పోస్టాఫీసులనుండియు జూలై 1-వ తేదీ నరకును పంపబడును. ఇట్లు కేసకర్కనలేని వస్తువులు మాత్రమే కడపటి కట్టలలో పంపబడును. వానిని జనరల్ పోస్టాఫీసునందును సబ్ ఆఫీసులందును 1-7-1917 వ తేదీని వెదకేమలకు పంపబడు తపాలకు పంపి చేయు వేళల లోపుగా నియ్యవలెను. కడపటి పంపిన తపాలు సరిగా నేరకు బొంబాయికి చేరునని ప్రాచీన నేరము. మామూలు ప్రకారము పంపబడు తపాలు ఈ నెల 29-వ తేదీ శుక్రవారము నాడు పంపబడును.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

హిందూదేశ క్షేత్ర నేనా కానము:— ప్రతి దినమున ఉదయమున కన్నుమూసిన వైద్యులకు వెళ్లకందుకు వివాదాడి అను పాశ్చాత్యులకు 70 గూహయల జులూనా విధించబడినది.

కర్నూరుగట్టుల దొంగతనము:— కొలంబోలు, శంకర నాయుడు, జయరాముపెట్టి అను ముగ్గురు వైసికిలుబండి చక్రమును కర్నూరుగట్టులకు అనుహరించి మామూలుగట్టులో అమ్మి వేయ యత్నించుచుండ పోలీసువారిచే పట్టుబడిరి. మొదటి యిద్దరి ముద్దాయిలకు ఆరేసి వెబ్బులు శిక్షగా విధించబడినది. పాశ్చాత్యులు లేనందున 3 వ ముద్దాయి విడిచిపెట్టబడినది.

లాటరీ:— పడమటి ఇండియా థుసపుక్కు లాటరీ ఫలితములకు విధానం చేయుట జూలై 2-వ తేదీ సాయంవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటల నుండియు ప్రారంభించబడి గి. 4 వేదీలయందు కూడ జరుగును.

వృత్తాంతములు

తాడంకి గ్రామమున స్థాపింపబడి 7.8 సంవత్సరములుగా భ్యాతిగడించిన తాడంకి హిందూ బాలశిశుబడు 22-వ తేదీని చీలిపోయినదనియు దానిని లేవ నెట్టుట యుచితమనియు సెకవిలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు.

శ్రీని వాధింతులు:— అలహాబాదునందు మున్నాఖాన్ అనునతడు హాకాష్ట్రశ్రీని వాధాపెట్టినందుకును అధికారులు మందలించినను వినక అధికారతీర్మానము నెవరిననుకును 18 మాసముల కఠిన శిక్షయును, 100 రు జులూనాయును విధించబడినది.

సెంటుబాక్ ఆంబ్యులెన్సు సంఘమువారి వార్షికోత్సవము రాజప్రతినిధిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. సర్వసేనాని గారు సంఘమువారి గతకర్షపు నివేదికయును చదువుదని రాజప్రతినిధిగారు కోరిరి. వారి కోరికపై నివేదికము సభ్యులకు తెలియ చేయబడినది.

నిత్యేపము:— చెంగల్ పట్టు జిల్లా మధురాంతకము తాలూకాలో సెక గ్రామమునందు ఇరువురు పెట్టు తమ యింటియొక్క శిథిలమగుచున్న గోడకు త్రవ్వివేయ గలందురు 147 లు వెలగల 31 బంగారపు నాణెములు దొరకెనని తెలియుచున్నది.

కలత్తాలో గడచిన ఆదివారమునాడు వెయరాబాగన్ బీధియందొక వంగదళియుడు రాత్రి దీపము చేతబట్టుకొని స్నానము చేయుటకు వెళ్లుచుండెను. వానిబట్టు ప్రమాదవశమున అంటుకొని వానియొడలు కాలినందున వానిని వైద్యశాలకు వీసికొనిపోయిరి.

శ్రీల యుద్ధానవనము:— కలకత్తా నగరమున సాయంకాలమునందు చల్ల గాలికింత విహరింపబోవు హిందూశ్రీల నిమిత్తము గియరు ఉద్యానవనము యేర్పరచబడినది. జూలై 13 వ తేదీని సాందర్ నక్ తేదీగారి ఆధిపత్యముక్రింద ప్రారంభోత్సవము జరుపబడును. ఘోషాశ్రీలకు ప్రత్యేక స్థలములు కూడ యీ యుద్ధానవనమున నేర్పరచబడుచున్నవి.

నడకపండెము హిందూదేశ రక్షక సేనలో తేరిన 37 గురు పండెము మేనుకొని స్వాచిత్రే పుక్, రేంజి మొదలుకొని స్టాసికోడ్డు ప్రారంభమునకును సుమారు 4 1/2 మైళ్ళదూరము గడచిన ఆదివారము మధ్యాహ్నము నడుచుటకు ప్రారంభించి, 7 గురు మాత్ర మాదూరము అంతయు నడువగలిగిరి. వీరిలో ఏ. పి. మాయిర్ అనునాతడు 43 నిమిషముల 31 కేకెండ్లలలో నడువగలిగాను.

ఈశ్వరగిరియా రెయిల్వేవారి ఇంజనీరింగు శాఖలో నున్న మున్నాఖానను మహమ్మదీయుడు ట్రాఫిక్ క్వార్టరు గార్డుగారి భార్య బాబు సతిగాని మే 11 వ తేదీని చేతుల రెండిని బట్టుకొని ఆగౌరముగ నామెను ముట్టుకొని నటుల నమ్మబడి రూ॥ 100 ల జరిమానాయును 18 మాసముల కఠిన ఏకాంతవాస శిక్షయు అలహాబాదు జాయంటు మేజిస్ట్రేట్ కుక్కి గారిచే నిర్ణీతమైనను సెలకబడినది. జరిమానా వసూలైన దావాదాయన కిచ్చివేయ ఆజ్ఞాపింపబడినది.

పులిని చంపుట:— నాగ్నక్రీకుకు సమీపమున చుట్టుపట్ల లేళ్లు విస్తారముగ దిరుగుచున్నవని వినితన వేటగానితో కూడ సి. ఎఫ్. మెర్రిమన్ గారు కలకత్తా సమీపమునందున్న సుందరవనమునకు బోయిరు. గడచిన సోమవారమునాడు లేళ్లు వారు యూమున ఆకున లేళ్ళకొంత వేచియుండ నెద్దపులి యొకటి పొదలోనుండి వైటికినచ్చి నీళ్లు త్రాగుటకు బోవుచుండెను. ఒక గోలియందు అది నీళ్లు త్రాగుచుండ మెర్రిమన్ గారు తుపాకితో దానిని కాల్చిచంపిరి. అది బలిష్ఠమై 11 అ 2 అం॥ నిడివిగల మొగపులియని తెలియ నచ్చుచున్నది.

ఆంగ్లదేశమున నివసించుచున్న ఈశ్వరగిరియా కంపెనీ వారి కొలువులో మృతికిందిన సిపాయిల భార్యలకు కతంతువులలో 70 వత్సరములలోపు వారి కిచ్చు ధర్మవేతనములు వారమునకు 2 పిల్లలగుల వృద్ధి చేయుటకు దొరతనమువారు అంగీకరించిరి. హిందూదేశములో ఇట్టి ధర్మవేతనమును బడయుచున్న విశేషపురుషుల వారు 70 సంవత్సరములకు లోపు

వయసుగలిగినను 70 వంవత్సరములకు హెచ్చువయస్సు గలిగియుండినను 1916 వ సంవత్సరము డిశంబరు 21 వ తేదీనుండియు వారి ధర్మవేతనములు వృద్ధి గావించబడుననియును, అట్టి అభివృద్ధి వేతనములు యుద్ధము నగుగునంత కాలము మాత్రమే ఇయ్యబడుననియు తెలియుచున్నది.

సాయంజన విద్య:— బొంబాయి రాజధాని సభాధనమున ఈనెల 16 వ తేదీని సాయంజన విద్యాభివృద్ధి కసంఘము వారు తమ సంఘముయొక్క 28 వ వార్షికోత్సవమును జరిపిరి. మా॥ సర్దిన్ హా వాచాగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ఈ సభవారిట్లు తీర్మానించిరి. సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగాను, కార్యనిర్వాహక సభ్యుడుగాను, ధర్మకర్తగాను నుండిన మా॥ దిన్ హా ఇశుల్ జి వాచాగారికి దొరతనమువారు బిరుదును నొసంగి గౌరవించినందులకు సంఘమువారు సంతోషమును తెలియ పడుచున్నారు. సాయంజన విద్యాభివృద్ధికి 1916 వ సంవత్సరమున చేయబడిన కార్యక్రమమును ఆనాయవ్యయములను ఆమోదించుచున్నారు.

తండ్రి, కొడుకులకు వెట్టియెత్తుట:— గత వారమున సింహళమున మొరాయుల్లా అనుగ్రామమున చాల్లెకు అను వొక యువకుడు ఒకయువతిచే మోసపుచ్చబడి ఆమె బంధువులతో దగవులాడినచ్చి తుపాకిని నలుదిక్కులకు ప్రేల్చుచు ఇద్దరిని గాయ పఱచెను. ఇంటికి ఎవరు వచ్చినను తుపాకితో గాల్చి చంపవలెనని తండ్రితో శిక్షయు నతడు పోలీసు ప్రేషనుడు రిపోర్టుచేయు నిమిత్తము పోయెను. ఇంతలో నెవరో అచ్చటికి బోయి ఆతనితండ్రి ఇంటి కప్పుపై గూర్చుండి వచ్చినవారెల్ల నేలగులునట్లు తన తుపాకిని ప్రేల్చుచున్నాడని పోలీసువారితో శిక్షిర్ వారాధ్యలమునకు బోవునప్పటికి వారికిగూడ గుండ్లు తగిలినవి. వానిని పట్టుకొనిరి. వాడు మొత్తముపైని 15 గురిని గాయపరచెను. వారు వైద్యశాలకు దీసికొని పోవడిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు వారి వాక్యాలములకు వ్రాసుకొనిరి.

మంగోలియా స్టీమరు:— మంగోలియా స్టీమరుతో గూడపోయిన తపాలలో 16 తపాలసందులు దొరకినవి. కొన్ని బర్మాకును, కొన్ని మెసపొటేమియాకును, మఱి కొన్ని కలకత్తాకును పంపబడి వలసిననని ఆసందులపై చిరునామాలు వ్రాయబడి యుండెను. మెసపొటేమియాకు పంపబడు సమయంలో అచ్చటి సిపాయిలకు పంపబడిన పాగాకుబంగిలు గలవు బొంబాయి రాజధాని, పోస్టుమాస్టరు గారు వరికొన్ని తపాల సందులుగూడ దొరకవచ్చునని తెలిపిరి. నాకాధికారిలును, తపాలాధికారులును తపాలసందులను వెతుక్కుచున్నారు. 20 వ లయందుండిన పాగాకంతయు శుభ్రముగా పాడయిపోయెను. వార్తాపత్రముల సగముకంటె నెక్కువగ చెడిపోయెను. శిథిల నెండ్లెట్టిన చివర చిరునామాలు చదువుట కనకాశముండెను. దొరకిన వాటిలో బొంబాయికిని, చెన్నపురికి సలబుధించిన లేఖలుగాని బంగిలుగాని వార్తాపత్రములుగాని లేవు.

నేటి సాయంకాలము 4 గంటలనకి మఱి 11 తపాల సందులు దొరకినవి. అన్నియు 27. ఇందు 4 కలకత్తాకును, 6 సింధు వెర్షియను శాఖలకును 11 మెసపొటేమియాకును 1 బర్మాకును 3 తూర్పు బెంగాలుకును 1 రంగూనుకును 1 కెన్యాకును బంపవలసి యున్నవి. ఇంక నేరకము దొరకవచ్చును. అందులకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి.

“భీమవరం తాలూకా గాయకుగురులో గ్రామసంఘముకట్టి స్థాపింపబడి పని చేయుచున్నది. ఈసంఘమునకు వల్లూరి నరసింహారావుపంతులుగారు అధ్యక్షులుగను, చెంగల్లల చిట్టి పంతులుగారు కార్యదర్శిగను చెంగల్లల గుర్రాజుగారు కోశాధికారిగ నున్నారు.

బక్కా లెఫ్టి నెంబు గవర్నరుగారు 27 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున మెట్టెలో ప్రవేశించిరి. ప్రజలువారికి స్వాగత మొందిరి. ఇదియే ఈయన ఈత్రమునకేరట ప్రథమము. యుద్ధబులు నిమిత్తము చాల సాయ మొనర్చినయు కొంక మందిని కార్మికదళమును రణముఖమున కంపించియు వారిని కొనిగూడిరి. యుద్ధవిషయమున శ్రీవా లెట్టు ప్రస్తావించిరి. యతో ధర్మస్తతో జయః అనుపట్టు యుద్ధమున మనకు విజయము సమకూడుట సిద్ధము. లోకకంటకులగు జర్మనులు తప్పుక నశించెదరు. ఉపన్యాసాంతమున తాము రహస్యమగు రాష్ట్రమునుండి పోలీస్ నిచ్చిన 1 లు 1 లు కిందిరి.

THE GREAT WAR

King's Congratulations To Grand Fleet

Spanish Situation: German Terrorism

DUTCH POTATOES: NOISY SCENES

Mr. Wacha's Strong Telegram Against Internments

"AMRITA BAZAAR PATRIKA" CASE: JUDGMENT DELIVERED

[REUTER'S AGENCY.]

Great Britain

Grand Fleet Congratulated

By the King.

LONDON, June 27.

The Press Bureau states that the King sent a message to Admiral Beatty congratulating him on the Grand Fleet's high standard of preparedness. The navy never stood higher in the estimation of friend or foe. Admiral Beatty replied assuring the King of the Fleet's unwavering loyalty and devotion.

Conscientious Objectors.

Disfranchisement Proposal Defeated.

LONDON, June 27.

The House of Commons rejected by 141 votes to 71 an amendment to the Electoral Reform Bill disfranchising conscientious objectors after Sir George Cave, Home Secretary, had declared that its adoption would wreck the measure.

The Cotton Crisis.

Questions to be Considered.

LONDON, June 27.

The Manchester correspondent of the "Morning Post" says:—The importance of the Cotton Conference on the 27th instant cannot be exaggerated. The Lancashire cotton trade has reached a crisis comparable with the great cotton famine during the American civil war. How best equitably to distribute the small available supply of cotton in England at a reasonable price and to keep the mills running so as to alleviate as far as possible the threatened widespread distress until new supplies can be shipped are questions of primary importance demanding the undivided attention of employers and operatives. Four hundred thousand bales will not keep the machinery running until the new crop is available, for the average consumption of mills is 150 to 200 bales weekly.

Race Horses for India.

LONDON, June 27.

The following horses have left Newmarket for India:—Stopwatch, Corisol, Redspoor, Francis, and Armand. They will be joined on board by Tagamor, Mazboot, Shilborne, Foolish fancy, Royalband, and Pretentions.

By-Election at Liverpool.

Government Candidate Opposed.

LONDON, June 27.

A By-election having been necessitated in the Abercrombie Division of Liverpool owing to Colonel Chalmers' elevation to the Peerage the New Federation of Discharged Sailors and Soldiers which Commoners Hogge and Pringle have organised have seized the opportunity to run ex-soldier Mr. Frank Hughes, Managing Director of the "Merchant Service Review" who fought at Mons as a candidate in opposition to Lord Derby's son, Lord Stanley, chiefly as a protest against the enlistment of discharged men. Mr. Hughes has also been voicing other popular discontents notably the food profiteering, decreased supply of workmen's beer, and prohibition of racing but his candidature is in no way pacifist. He claims to have the solid Jewish vote. Liberals, Unionists and Nationalists however are supporting Lord Stanley who has twice been wounded in the war and they protest that the signatories of Mr. Hughes nomination included eleven naturalized aliens.

Mr. Lloyd George has wired Lord Stanley wishing him success and saying "As a soldier who fought in some of the fiercest battles in France you are well fitted to see justice done to our gallant soldiers".

Freights Going Down.

LONDON, June 27.

Lloyd's underwriters for one hundred guineas if war is in progress at the end of 1917 are demanding eighty guineas and proportionally downward to thirty guineas for the end of 1918.

LONDON, June 27.

ALEXANDRIA:—The Cotton Exchange has been closed until June 30th.

LONDON, June 27.
A decision in favour of partial resumption of racing is expected forthwith.

Spain

Reasons for Government Action.

LONDON, June 27.

MADRID.—It is officially stated that the suspension of guarantees is more necessary than at any time since 1873 owing to notorious persons provoking disorder and to a section of the Press attacking the foundations of social order, attempting to destroy military discipline, and representing that Spain is ripe for revolution. A censorship is being established.

The Position of Neutrals.

GRAVE SITUATION IN SPAIN.

German Attempts at Terrorism.

LONDON, June 27.

The position of neutrals, which is daily becoming more difficult, is for the moment the chief topic of interest. The introduction of martial law into Spain was the first indication to London that the situation was serious—a fact which shows the rigorism of the Spanish censorship which is now extended to Spanish newspapers. There is a disposition to regard as incomplete the official Spanish reasons for the suspension of the Constitution, while many other local factors doubtless contribute to the crisis. There are undoubtedly three outstanding ones. They are first, semi-rebellion among Army Officers against alleged Court favouritism in the matter of promotion, etc. Second, the political movement of the Left parties which are said to favour a Republic and third the extreme Socialist movement, especially at Barcelona and Bilbao, which have long been hotbeds of anarchism.

It is impossible however, to say which of these three movements is most formidable, also how far the Army is infected with socialist and republican principles, nor the extent of pro-Germanism among the Officers, but the belief continues that the trouble is wholly internal.

Meanwhile Switzerland is still convulsed by the Hoffmann affair and is reorganising the control of the Foreign Affairs Department.

Regarding Norway she is the object of German pressure in the same way as the rest of Scandinavia. Germany is apparently suffering through the continued observance by neutrals of their agreements with the Allies in the matter of exports to Germany; hence renewed pressure by Germany. With a view to inspiring neutrals with a sense of fear, submarine warfare failed to intimidate, she is now resorting to terrorism by means of bombs, probably having plenty of the latter to spare since America joined the Allies. However, the revelation that the Kaiser's courtiers carry these in their valises shows to what length the campaign is being carried. The United States scotched a similar conspiracy when it dismissed Von Papen, Boyed, and ultimately Dr. Dumba. It is interesting in this connection that the explosives discovered at Christiania show a great variety, including rectangular bombs, fire bombs, ordinary infernal machines, bombs looking like pieces of coal for steamers and calculated to explode in railway engines or steamers, and fountain pens with electric batteries attached to some acid and a piece of some explosive substance. These pens are evidently intended to set things on fire. Other finds comprise rolls of twist tobacco and bundles of cigarettes all containing pulverised carburettum which ruins all machinery. This discovery and the report that Germany intends to demand something like an apology for the opening of the German official mail by which the discovery was made has created strong resentment in Norway.

Meanwhile, French newspapers are again drawing attention to the immense German propaganda in neutral countries. Germany is spending over two million francs monthly in Spain alone and altogether sixteen million sterling yearly.

Spanish Revolutionary Movement.

Dato's Statement

LONDON, June 27.

MADRID.—Premier Dato in a statement justifying martial law declares that certain foreign correspondents are implicated in the revolutionary movement. He states that censorship of newspapers is essential because their distorted views on International Situation are incompatible with neutrality which Spain refuses to abandon.

TELEGRAMS.

Germany

German Divisions on Active Service. AND IN THE RESERVE. A British Statement.

LONDON, June 27.

LATER.—Rueter's correspondent at headquarters amplifying his previous statement, gives some important figures, showing the enormous numbers which Germany has been forced to concentrate on the western front; also the terrible punishment they have received at the hands of the British and French, as shown by the heavy wastage. He says that when the offensive opened the Germans had 147 divisions in France, of which forty two were in reserve, consisting entirely of fresh troops. This reserve by the end of April had dwindled to twelve, since when it has been built up anew, and now consist of forty, equally divided between the Crown Prince and Prince Rupprecht; but twenty-eight of them are divisions which have been engaged on either the British or French battle-front and have suffered heavily and been re-formed. It is characteristic of the enemy's new method of economising troops that he refuses to allow the few remaining fresh divisions to be reduced. Exhausted divisions, which cannot longer be kept in the battle-line, change places with divisions which have been holding some quiet sector, but the reserve of fresh troops is never meddled with, and seemingly it still remains at a total of twelve divisions, eight being behind the front of the Crown Prince and four behind Prince Rupprecht.

Hitherto, in spite of their losses, the Germans have been able to maintain and even increase the number of divisions in France. They have brought fourteen divisions from the Russian front replacing them by eleven exhausted divisions, which had been badly handled on the French front. Besides these, five entirely new divisions, two of them Landwehr, have appeared on this front. Of the whole 155 German divisions now in France 112 have been engaged either against the British or French front, and twenty-three of them have re-appeared, after being once withdrawn on account of losses.

Of the forty-three divisions which have not yet taken part in battles either in Artois or Champagne, eighteen are Landwehr and are considered by the Germans themselves not fit for heavy fighting. The remaining twenty-five consist of twelve fresh divisions in reserve and thirteen fresh divisions holding quiet sectors. It is known that between 90 and 100 enemy divisions have been withdrawn from the battle-fronts since the beginning of the offensive.

The rate of wastage of enemy divisions, under pressure of the great British and French attacks, is shown by the following figures: The divisions opposing the British at the opening of the April offensive were relieved after six days fighting, and those opposing the French on the heights of the Aisne were withdrawn after four days' hard fighting ending on the 20th April. The Germans engaged in the battle of Messines were withdrawn after two days. The average stay of a German division on the active fronts is about fifteen days.

Export of Gold from Germany.

LONDON, June 27.

AMSTERDAM.—The "Frankfurter Zeitung" states that there has been considerable export of gold from Germany recently with the object of arresting the fall of mark.

It is significant that the "Berliner Tageblatt" is now endorsing the socialist plea for the immediate introduction of Parliamentary Government.

German Shipping Increasing.

In Dutch Waters.

LONDON, June 27.

A Telegram from Rotterdam says that twenty-two German ships from Hamburg and the Baltic entered the New Waterway last week. German shipping at Rotterdam is steadily increasing.

Switzerland

Sequel to German Peace Intrigue.

LONDON, June 27.

BERNE.—M. Gustave Ador, President of the International Committee of the Red Cross has been elected to the Federal Council in place of Hoffmann.

Swiss Foreign Committee.

LONDON, June 27.

BERNE.—The Commission on Foreign Affairs has been appointed. It consists of Mr. Schulthess, President of Federal Council, Mr. Calonder, Vice-President and Councilor Ador. An apology has been tendered to the German Minister for the recent throwing of stones at the German Consulate at Geneva.

Holland

Dutch Potatoes.

Mob Demands Distribution.

LONDON, June 27.

ROTTERDAM.—There were noisy scenes in the neighbourhood of lighters laden with potatoes for export. Mounted and foot police charged the mob who were demanding the distribution of the tubers.

LONDON, June 27.

ROTTERDAM.—The total amount of potatoes pilaged on the 24th instant did not exceed a hundred weight nor did they form part of the consignment to Britain. The populace however continues to crowd the wharves watching lighters bringing potatoes from the country to ships. There were some fresh disturbances yesterday.

TELEGRAMS.

Sunken Dutch Ships. Germany Agrees to Cede Vessels.

LONDON, June 27.
THE HAGUE.—It is officially announced that Germany has agreed to cede a number of German ships now in the Dutch East Indies of a value equivalent to the seven vessels torpedoed on February 23rd. Germany will compensate the crews of the lost ships.

Russia

Cossacks Support Government.

LONDON, June 27.
PETROGRAD.—The Cossacks Congress has passed a resolution of confidence in the Government and has promised strong support towards ending the anarchy and stilling efforts at a counter-revolution.

Belgium

Civil Evacuation of Menin.

German General Staff Leaves Courtrai.

LONDON, June 27.
A telegram from Amsterdam says that the population of Menin, north-east of Messines has been evacuated. The German General Staff has left Courtrai for Ghent. Germans now speak of the British not with dislike but with fear. The whole of Flanders is now like a fortress.

America

Trade Buying Advances Cotton.

LONDON, June 27.
NEW YORK.—Renewed foreign and domestic trade buying advanced cotton eighty to ninety-five points July, reached 26/91 a new high record, but market reacted on realisation closing however fifty to seventy-two points higher.

Greece

Anti-Venezelist Demonstrations.

Allied Troops Enter Athens.

LONDON, June 27.
ATHENS.—Allied troops entered Athens to assist in the maintenance of order owing to an unimportant Anti-Venezelist demonstration on the 23rd. The French demanded from M. Zaimis the dismissal of the Chief of Police and the punishment of the organisers of the demonstration.

British Front

All British Objectives Gained

LONDON, June 27.
A British communique says:—We gained all objectives in Monday night's operations north-westwards of Fontaine-lez Croiselle. Our losses were slight. We drove off two strong counter-attacks. We extended our gains south-westward of Lens and captured positions astride the Souchez River on a front of two miles and to a depth of thousand yards. We occupied the village of La Coulotte. We brought down two aeroplanes and drove down three others. One of ours is missing.

Significance of Minor Operations.

LONDON, June 27.
The "Times" correspondent at Headquarters, referring to British progress south-west of Lens, says that what the official communique called successful minor operations in this region had success and significance beyond its actual dimensions as an advance. It gave us the slopes of Hill Sixty-five, the dominating height in this section which was about five hundred yards in front of the British line. English troops from the south and Midlands took the Hill with little difficulty although the Fifty-sixth Prussian Division holding it were told that they would be given a rest if they retained it. The enemy never came near recapturing the position. On the contrary they evacuated the whole complicated mass of trench lines immediately before and around the Hill and retreated into the fringes of Lens itself.

The Envelopment of Lens.

British Still Advancing.

A VILLAGE CAPTURED.

LONDON, June 27.
Reuter's correspondent at Headquarters telegraphing to-night says:—Fighting continued throughout the day in the neighbourhood of Lens where the Germans continue to yield ground under pressure of the British and Canadians. We carried the village of La Coulotte and established our line well beyond in the direction of Lievin. The Germans have carried out much destructive and obstructive work there and they are fast reducing Lens to a vast mass of rubble. Nevertheless there are no definite indications of any immediate intention on the part of the enemy to abandon the town, notwithstanding his uncomfortable and costly tenure. He is believed to have established new defensive positions in the ruined streets which are perfect nests of machine-guns everywhere. Meanwhile we are steadily extending our "Crabs' claws" formation about the environs of this mining centre. Further south our operations this morning beyond the Hindenburg Line near Fontaine-lez-Croiselles are reported to have been completely successful and to have considerably improved our position over a front of about a thousand yards. We took a good batch of prisoners and machine-guns. Thus we are continuing the policy of ceaselessly worrying the Huns, striking them here and there so that they never know where the next blow will fall.

LONDON, June 27.
General Haig this afternoon says:—Our artillery this morning prevented the development of a counter attack northwest of Fontaine-lez-Croiselles. We carried out a successful raid west of Oppy. Our fire stopped a raid south-west of Labasse.

French Front

Lively Artillery Duel.

LONDON, June 27.
A French communique says:—The artillery duel was fairly lively in the region of Laffaux Mill. There was a violent bombardment of Rheims.

Violent Struggle in Hurtebise.

LONDON, June 27.
The French Communique says:—Artillery struggle continues violently in the region of Hurtebise. Among the organisations we captured on the 25th inst. is "The Dragons Cave" which is over a hundred metres wide and three hundred deep with many exits and shafts in which machine-guns are placed. It constituted a most important stronghold and the point of departure for enemy counter-attacks. It contained considerable war material including nine machine-guns, over three hundred sets of equipment, many rifles with ammunition, electric searchlights and a dressing station. Hitherto prisoners number 340 including Officers.

Russian Front

Russians Defeat Attacks.

SUBSTANTIAL PROGRESS IN ASIA.

A "Breslau" Escaped.

LONDON, June 27.
A Russian wireless communique says:—southward of Brezany the enemy forced his way into our trenches; but a counter-attack compelled the enemy to retire. There was intense enemy cannonading in the regions of Patutory, Ribnik, and Katov. We repulsed a Kurdish attack south-eastward of Erzingan. We occupied trenches at Abishir on the Van river. The cruiser "Breslau" on 25th instant, bombarded the Radio station at the light-house on the Fidonsi Islands. Our warships pursued the "Breslau" to the Bosphorus.

Captured Austro-Rumanians.

Join Rumanian Army.

LONDON, June 27.
JASSY.—Many contingents of Rumanians from Transylvania and Bukovina whom General Brussiloff took prisoners last year have been enrolled in the Rumanian army. They took the oath of fidelity to the King amid stirring scenes.

INDIAN TELEGRAMS.

From Our Own Correspondents

By Wire.

Simla

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 27.
His Excellency the Viceroy has received the following telegram dated the 23rd instant from the Secretary of State:—

The British have shown special activity in raiding the German positions at various points and gained further ground south-east of Messines and made substantial progress south-west of Lens on both banks of the Scarpe river. The increasing pressure which the British from their commanding positions are exercising upon Lens is proving very trying to the enemy and the British are drawing closer round the town. The Germans delivered a series of very violent attacks with large forces composed of special troops in the region of Brays on the plateau north of the river Aisne. The enemy was driven back except at one point where they were able to secure a footing in the advanced trenches.

The French have recovered a greater part of the ground lost near Vauxillon. The Germans again attacked east of Rheims but without success.

It is computed that roughly two-thirds of the German forces are on the western front and one-third on the Russian front, and that the best troops are on the western front. The Germans have incorporated their youngest possible classed recruits and these final reserves are now gradually melting away. The Franco-British offensive has prevented the Germans launching any great offensive either in the west or east.

The Italians are maintaining their gains. American subscriptions to the War Loan were over six hundred million pounds.

General Smuts has joined the British War Cabinet but does not intervene in matters of domestic policy connected with the United Kingdom.

South India

Madras Internments.

Proposed Lahore Meeting.

LAHORE, June 27.
A public meeting of the citizens of Lahore will be held to-morrow at Bradlaugh Hall at 7 P.M. to express sympathy with Mrs. Annie Besant and her co-workers and to protest against the action taken by the Madras Government against her and her co-workers. It is expected that the Hon'ble Fazl Hussain, Dr. Gokulchand Narang, Barristers, and others will speak on the occasion.

Calcutta

The "Patrika" Contempt Case.

Printer Fined Rs 300.

CALCUTTA, June 27.
At the High Court today a Full Bench, consisting of the Chief Justice and Justices Woodroffe, Mukerjee, Chitty, and Fletcher, delivered four separate but concurring judgments in what is known as the "Patrika Bazar Patrika" contempt case. In this case rules were issued on Mr. Motilal Ghose and the other Directors, the Manager and the Printer of the "Patrika" to show cause why they should not be committed or otherwise dealt with for publishing articles on the 18th and 22nd May last in the "Patrika" regarding the constitution of the Bench hearing appeals in the Calcutta Improvement Trust cases. The Chief Justice, in delivering a lengthy judgment, said that it was admitted by the respondent's counsel that the statement of facts contained in the articles were in many respects untrue. After stating the true facts, His Lordship considered whether the articles constituted a contempt of Court. As regards the first article it had been admitted by the respondent's counsel that it was a gross libel on the Improvement Trust. The article began that there was a strong rumour which the writer did not believe. His Lordship observed that it was a well-known method of spreading a libel by saying that there was such a rumour which he did not believe. It was a clear contempt of Court, but if the second article did not appear so soon, it was not such gross content, but would lead the Court to take action. The second article was based on a misstatement of facts and the author was responsible for these statements. No one came forward to acknowledge the authorship of the articles and to tell the Court his intention. The article cast a serious aspersion upon the Court and it was an attempt to hinder the administration of justice. As regards the printer there was evidence that he printed and published these two issues of the paper and he was legally responsible for their publication. Both articles were mischievous and constituted contempt of Court and the rule against the printer was made absolute. As regards the three Directors and the Manager, His Lordship found that two of the Directors were not present in Calcutta when the articles were published and discharged the rule against them. The Manager looked to the financial side of the business and had nothing to do with the conduct of the paper and as the rule against him was discharged. As regards Mr. Motilal Ghose, His Lordship said the case was different. He was not an ordinary Director. He was living at the house where the paper was printed and published and the natural presumption was that either he was responsible or privy to the publication of the articles. But that presumption should be cautiously exercised. Mr. Motilal Ghose had made no affidavit. His Lordship however thought that Mr. Motilal Ghose might not be either responsible or privy to their publication although the name of the editor was not furnished. It might be possible that the articles might have been inserted without the responsibility or the knowledge of Mr. Motilal and he was given the benefit of the doubt and the rule was discharged. In conclusion, His Lordship observed that it was essential that the legislature should provide for the registration of the editor or person really responsible for the contents of a newspaper, so that the responsibility might be placed on the proper quarter without any difficulty.

The Printer was fined Rs. 300.

University of Calcutta.

Post-Graduate Regulations Approved.

CALCUTTA, June 27.
Intimation has been received that the Government of India have approved of the new post-graduate regulations which were submitted to them by the Senate of the Calcutta University under provisions of the Universities Act. The regulations will come into immediate operation.

United Provinces

A Criminal Assault.

ALLAHABAD, June 27.
Mr. Gurney, Joint Magistrate, Allahabad, to-day sentenced Murna Khan, a Mahomedan Maistry employed in the Engineering Department, E. I. R., to eighteen months rigorous imprisonment, three months of it to be in solitary confinement and a fine of Rs. 100 for criminally assaulting a European lady, Mrs. Bird, wife of the guard of the Traffic Quarters. It was alleged that the accused entered her quarters on the 11th May last, caught hold of her hands and touched her in indecent manner. The accused denied the charge and said his duty was to make repairs in railway quarters. He was asked to do certain repairs to punkas which was the duty of the carpenter and he refused. Mrs. Bird abused him and he went away. The Magistrate however found the charge proved and gave the above punishment. The fine, if realised, will be paid to the complainant as compensation.

BRIEF TELEGRAMS.

An Earthquake shock of great intensity at its origin about 9500 miles away was recorded on Simla Seismograph at 12 hours 39 minutes yesterday afternoon.

The "Times of Ceylon" announces that the British Government is now covering eastward risks on cargo from the United Kingdom by Japanese ships at the same rates as that for British ships, but is not yet covering inward cargo by Japanese ships.

The annual general meeting of the Indian Council of the St. John Ambulance Association was held this evening in the Council Chamber, Viceroy's Lodge, H. E. the Viceroy presiding. There was a large and brilliant gathering among whom were Lord and Lady Minto and Lady O'Dwyer, Sir Charles and Lady Alcroft, Sir Sankar Nair, Sir George and Lady Barnes, Sir Edward and Lady Macgregor, Rajah of Faridkot and Mr. and Mrs. Atkinson. After confirming the proceedings of 1916 the Viceroy called upon H. E. the Commander-in-Chief to present the annual report of the Association.

TELEGRAMS.

Bombay

The Madras Internments.

Appeal by Bombay Presidency Association.

BOMBAY, June 27.

(Delayed in Transmission).

The Hon'ble Sir Dinsha Edulji Wacha, President, Bombay Presidency Association, has by the direction of the Council of the Association, sent the following telegram to the Prime Minister, Mr. Lloyd George, to the Secretary of State for India, to Mr. Asquith and to Sir William Wedderburn, after sending it to the Viceroy at Simla with a request that His Excellency will be pleased to cable it officially to the Secretary of State. He has also cabled separately to Sir William Wedderburn requesting him to arrange for the publication of the telegram in the British press.

Council of Bombay Presidency Association draw earnest attention of Prime Minister and Cabinet of United Kingdom and of Secretary of State to grave situation which has arisen all over India owing to internment of Mrs. Besant and Messrs. Sturges and Wadia by arbitrary and unjustifiable application of Defence of India Act by Madras Government. Step taken by that Government has produced an unprecedented ferment throughout the country which is bound to increase in volume and intensity unless it is immediately retraced.

Council regret that policy of repression never successful anywhere in suppressing national aspirations for Political freedom should have been resorted to by authorities in India at this juncture when India having spontaneously rallied to help of England in cause of Empire was pouring forth her money and shedding her blood on various battlefields along with the rest of Empire in cause of liberty and righteousness for which England and her Great Allies were carrying on the present war at such heavy sacrifice of life and wealth. Statesmanship would dictate for India policy far different from this at such time. Council, therefore, deeply deplore entire lack of imagination and of political foresight and judgment which is responsible for this policy of repression and earnestly appeal that Imperial Government may lose no time in ordering its reversal. Council trust that considerations of upholding official prestige will not be allowed by Imperial authorities to influence their decision and embitter situation. Council feel constrained to point out that this policy of repression is being construed as attempt on the part of the authorities in India to force Indian public to accept without demur such post-war reforms of minor character as Government of India are believed to have formulated without giving effect to essential features of scheme of reforms which Indian National Congress and All-India Muslim League have jointly framed and adopted as definite step towards Self-Government for India within Empire which they desire Government to take at close of war. Council pray that in order to allay acuteness of present situation and to prevent it becoming still more critical the Imperial Government will be pleased besides directing recalcification of blunder which Madras Government has committed in internment Mrs. Besant and her two co-workers, to announce authoritatively that it is aim and object of British policy to confer Self-Government on India within Empire at an early date and to direct Government of India to publish immediately for public discussion post-war reforms which they may propose as substantial and immediate step in furtherance of this policy. Publication of such proposed reforms for public criticism before they are finally shaped and promulgated would be in consonance with precedent established in Lord Minto's "regime" when Lord Morely was Secretary of State. Council fully appreciate great strain which exigencies of war impose on time and energies of Imperial authorities, but having regard to gravity of situation at present moment in India and need for immediate consideration and prompt action with view assuage intense public feeling which has been aroused Council pray that Imperial Government will be pleased to deal without delay with situation in India in spirit of courageous and true statesmanship.

The Recovered Parcels.

BOMBAY, June 27.

The sixteen mail bags belonging to the S. S. "Mongolia" recovered from the sea contained letters for Burma, Mesopotamia and Calcutta. Among them were a number of postal parcels containing tobacco for soldiers in Mesopotamia. The bags that were in "Mongolia's" hold have been lost but the Presidency Postmaster, Bombay, states that he hopes to recover some more bags and the naval authorities are energetically co-operating with the postal authorities in searching for them. The recovered mails were sorted at the post office and when they had been dried it was possible to read the addresses. The tobacco bags were wholly ruined and newspapers were partially damaged, but the letters were found in good condition. Not one bag containing mails for Bombay has been recovered.

The Bombay Lottery.

The Drawing.

BOMBAY, June 27.

It has been notified that drawings of the Western India Turf Club war loan lottery will take place at the Town Hall commencing from the afternoon of Monday, July 2nd, and will be continued on the 3rd and 4th July and if uncompleted also on the 5th.

Motor Car Accident.

POONA, June 27.

Captain D. Monahan, R. A. M. C., appeared before Mr. Westropp, I. C. S. Collector, Poona, to-day to answer the charge of driving a motor-car without license and causing fatal injuries to a Policeman at midnight on the night of the 15th instant. The Assistant Public Prosecutor assisted by Mr. Boyd, D. S. P., prosecuted, Captain Monahan being undefended. Among the witnesses

called were Inspector Corley who detailed the investigation he had made and Mr. Ben Defreze, Manager, Marks and Co., opposite to whose the house the accident occurred, who deposed to finding pieces of broken glass of a lamp of the car and among them pieces of broken O. T. bottle. From the track made by the car it was evident it had been travelling along the left of the road. Mr. Defreze said, that he had swerved to the centre about 9 yards from where the glass pieces were found. There were no lights anywhere near the scene of accident. Lieutenant Fricker, Welsh Regiment, said that he and some friends were in the car with Captain Monahan. The car's lamps were three parts shaded and were dim. It was either sudden swerve of the car on the application of brakes that made him look ahead and he saw two policemen when the car was almost on the top of them. The car stopped within ten yards. Captain Monahan took the man in front off to the Hospital in car and he followed with the other man in a carriage which he stopped when it was passing the spot. This man got into the carriage and out of it at the hospital by himself. The second man must have been cannoned into by the first. The case is proceeding.

Mail Bags on the Last Steamer.

BOMBAY, June 27.

Up to 4 p. m. to-day 11 more mail bags belonging to the S. S. "Mongolia" have been picked up making in all 27. Of these 4 are for Calcutta, 6 for Sind and Persian Gulf, 11 for Mesopotamia, 1 for Burma, 3 for Eastern Bengal, 1 for Rangoon proper and 1 for Quetta. It is possible that several more may be recovered. A vigorous search is being made for any that might still be found drifting on the sea or washed ashore.

The G. I. P. Strike: Men Resume Work.

BOMBAY, June 27.

On behalf of the strikers of the G. I. P. Railway Workshops Mr. Joseph Baptista, Barrister-at-Law, interviewed Major Hepper, Agent, this afternoon and laid before him the grievances the workmen wish to be removed. Major Hepper showed his willingness to consider the men's view of their grievance and remedy them. He wanted men to resume work. On this assurance the men have agreed to resume their work from to-morrow morning.

Burma

The Burma L-G's Tour.

RANGOON, June 27.

His Honour the Lieutenant Governor arrived at Meiktila this afternoon and in reply to a public address expressed pleasure at the welcome given him on the occasion of his first visit to that city. They had subscribed no less than Rs. 24,69,858 to the War Loan and sent no fewer than 1051 recruits and he congratulated them on those results. Referring to war he said he had no doubt whatever that the course of justice and right would prevail and the enemies of the human race would be crushed. In conclusion he expressed regret at having to leave this beautiful attractive and progressive province.

Sind

THE INDIAN WAR LOAN.

KARACHI, June 27.

132 applications for advances to enable investment in the War Loan amounting to Rs. 52,600 have been received by the Karachi Port Trust from employees.

Newspaper in Trouble.

The "New Times" an Indian daily started six weeks ago in Karachi, has been ordered to deposit Rs. 500 security under the Press Act. At the hearing before the City Magistrate the pleader for the editor rendered a lengthy written explanation contending that the articles complained of did not overstep the bounds of legitimate criticism and asking that a warning only be given as for the first offence.

(O)

Latest Telegrams.

[REUTER.]

LONDON, June 27.

The Admiralty announces that arrivals during the week numbered 2876 vessels and sailings 2923. Twenty-one over and seven under sixteen hundred tons were sunk. Twenty-two were unsuccessfully attacked.

The Conference of Seafarers Organisations in London have unanimously resolved not to remove the embargo on Mr. MacDonald and Mr. Jowett proceeding to Russia at present. The meeting of the P. and O. Company passed a resolution confirming the arrangement for the acquisition of the Union Company of New Zealand.

In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that the Italian Government had announced with the exception of two all the commercial treaties under which Italian traffic rates and duty were fixed. The French Government had intended their intention to take similar action without exception. The British Government was considering the subject. This action is to enable the Government to be free to make new treaties after the war.

In the House of Lords Lord Milner making a statement on agricultural labour arrangements including those for 27,09,000 acres of Grassland, instructions for ploughing up which had been issued said that war prisoners were being increasingly employed. Between five and six thousand prisoners were due from the front of whom a greater number would be utilised on agricultural work.

ROME.—A Military Conference has been held at Saint Jean De Maurienne railway station at which Generals Cadorna, Foch, Radcliffe and Ferric were present.

మదరాసు సిర్వీస్ ధావాన శిక్షలు

బొంబాయి, జూన్ 27:— (వాన్స్ పుటలో జాగు

చేయ బడినది.) బొంబాయి రాజధాని సంఘాధ్యక్షుడగు గౌ. సర్ దిన్షా ఎడల్జీ వాచాగారు సంఘ సభాధికారమున నీ క్రింది లింతివాదన ప్రధానమంత్రి లాయరుబాద్లీ గారికిని, హిందూదేశ ఇంటిగారికిని, ఆస్పిక్టు మహాశయునకును, సర్ విలియము వెస్టరుబర్ను గారికిని, పంపనలనెదన గోరుచు సిహానగరమునందలి రాజప్రతినిధిగారి కంపెం. ఇంగ్లీషు వార్తా పత్రికలలో ప్రచురించు నిమిత్త మతడు ప్రత్యేకముగ వెడ్డరు బర్ను గారి కొకతెలిసి స్వయముగ నంపెరి.

హిందూదేశసంక్షేప కాసనాధికారముల నన్యాయ మార్గమున నుపయోగించుచు మదరాసు దొరతనమువారు నీ నెంటు, ఆరండేలు, వాడయగారల నిరంకుశాధికారమున నిర్బంధావాసశిక్ష పాల్పెయ్యుటకులన హిందూదేశ మంతటను శాంతిభావము వ్యాపించి ప్రస్తుతిస్థితి చాల వైషమ్యముగ నన్నదని బొంబాయి రాజధాని సంఘమువారు ప్రధాని మంత్రిగారును, సంయుక్తిరాష్ట్ర (ఇంగ్లాండు మొదలగు) మంత్రివర్గమువారును, హిందూదేశ కార్యదర్శిగారును జాగ్రూకతతో పరిశీలింతురు గాక యని కోరుచున్నారు. ఆ దొరతనమువారు చేసిన ఈచర్య దేశమునంతయు గలగుండు పరచు చున్నది. ఇట్టి గందరగోళ మిదన కెప్పుడు ను దేశమున జరుగ లేదు. వివిధముల నే మరలించినగాని ఈ యదా విధ దినదిన ప్రవృత్తమున గలదు. ఆంగ్లదేశము మిత్రమం డలివారు నంతి యపరిమితధన బలవీర్యములతో స్వాతంత్ర్యము, న్యాయ, ధర్మములతో కలసి గా పోరాడు ఇప్పటివరకు ద్ధమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందలి ఇతర దేశములన్నిటిలో బాటుగ హిందూదేశము, సామ్రాజ్య కారకము, తన ధనమునంతయు నర్పించి, రక్షణసంతయు ధారపోయుచు ఆంగ్లభూమి సహాయమునకు తీక్షణమే యరిగియుండ, ఎక్కడ నెన్నడు జయమొందినదని, కఠినకాసన విధానను హిందూ దేశరాజకీయ జాతీయ వాంఛల నిర్బంధించి వేయుట కి సభివారు మిక్కిలి విచారించు చున్నారు.

ఇటువంటి విషమస్థితిలో నిట్టి కఠినకాసనవిధానము కంటే వేరొకవిధానము హిందూదేశముపట్ల నుపయోగింప వలయునని రాజ్యాంగవేత్తలచేత చెప్పవలయును. ఇట్టి కఠిన కార్యక్రమమునకు ప్రరవాదియగు రాజకీయమార్గదర్శి, విచారణ, ఆలోచనల పర పూర్వ ప్రాప్త్య త్వము నకు ఈసభివారు మిగులహృతాపము నొందుచున్నారు. ఈ యకార్యమును కాలబలమునకు లేకయే సామ్రాజ్య దొర తనమువారు మరలయు గాక మని ఈసభివారు కోరుచున్నారు. ఆధికారుల గౌరవమును కాపాడవలయునను ఆలోచనా పాటమున సామ్రాజ్య దొరతనము వారు తమ తీర్మానమును విషమ స్థితిని మార్చి పంపకుండునని సభివారు నమ్ముచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన రావలయు నను యుద్దేశముతో విశదముగ జాతీయ మహాసభివారి చేతను, యానాధ్యత మహాసభివారి మహాసభివారి చేతను ఆంగ్లకృతమై యుద్ధాంతరము నెంటునే ఆచరణలోనికి తీసికొని రావలయునని యేర్పరచబడిన ముఖ్యాధికారముల నీయమెల్ల క హిందూదేశ దొరతనము వారు సంతోషపడున నెంచు చిల్లరి సంస్కరణముల తొలుతు వెలుగు లేక వెంటనే భారతీయులచే బలవంతముగా నంగీకరింపజేయు నిమిత్త మధికారు లిట్టి కఠినకాసనముల నుపయోగించుచున్నారని ఈ సభివారు ఇందులన నమ్మువలసి వచ్చుచున్నది. ప్రస్తుతోదేశమును తిప్పించుట కొఱవకు, ఈ యుద్దేశ మిప్పుడు మరింత యుష్పదించిరము గావంతుటకును, మదరాసు దొరతనమువారు గావించిన నీ నెంటు ప్రభృతుల శిక్షను మరలించుటయే గాక సామ్రాజ్య దొరతనమువారు అధికారముక్తముగ సాధ్యమైనంత ద్వితీయ హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన సొంతగుటయే తమయుద్దేశమని స్పష్టపరచి, యుద్ధాంతరము చేయబోవు సంస్కరణముల జనపితృము కొఱవకు వెంటనే ప్రకటింపవలయు నని హిందూదేశ దొరతనమువారి కుత్సరు కీడునలయునని ఈ సభివారు కోరుచున్నారు. అట్టి సంస్కరణములు పూర్తిగ తయారుచేయబడక పూర్వము జన వితరక్తుము నెంటుకు మార్చి ప్రభువు గారు హిందూదేశమంత్రి గా నుండునపుడు ముంతోగా వినిపిస్తాట్టి కార్యక్రమము ననుసరించి యుండగలరు. సామ్రాజ్యాధికారుల కిప్పట్లు విశేష కాలబలవ్యయములు యుద్ధములన నకర్షముగలుగునని సభివారిజాగ్రహణము. కాని హిందూదేశమున నిప్పట్లుగల స్థితి వైషమ్యమును, ఉద్దేశితమైన జనాభిప్రాయ వ్యక్తీకణమును బట్టి వెంటనే తగిన యాలోచనల సలిపి వాని త్వరలో నాచరణకు తెచ్చు అగత్యమును జూచి ఈసభివారు, సామ్రాజ్య దొరతనమువారు తయారుస్వమును లేక హిందూదేశ ప్రస్తుతిస్థితిని ప్రత్యేకత్వాముతోడను, యధార్థముగ రాజకీయ నిపుణతతోడను చర్చించెదము గాక! యని కోరుచున్నారు.

విద్యావృత్తులు లేని హిందూ మహాజనులలోని కొందరు అన్య మతములలో చేరుటచే మనమతము మనసంఘము నా నాట ప్రవేశించుటను బట్టి హిందూమతము సంఘ విద్యా వృత్తులు స్థిరముగా నెలకొల్పవలె ననెడి యుద్దేశ్యముతో సొక సంఘము తిరభినయా కార్యశాల స్థాపించ బడినది. ఇందు కుండి గ్రుడ్డి చెవును మూగ అంగవైకల్యులగు ఆనాథులను పోషించుట కొరకు ఏర్పాట్లు గలవు. వీధులను యాచకవృత్తి నుండి పుటించిన దేశమునకు పేలు గలుగగల దను తలంపున యరుక, యానాది, సోమారి, జాతులకును జ్ఞానోదయరుగు ఆంధ్ర గోర్రా జాంగ్లేయాది విద్యులతోపాటు జీవనోపాధి కరములగు వడ్డంగ కమ్మర కంచర కుట్టు సేత మొదలగు వృత్తి విద్యల నుచితముగా నేర్పుచున్నారు. ఇందుకొకట పగలు రాత్రికాలముల రెండు సారకాలలు కలవు. అందు ప్రస్తుతము చదువువారు 100 మందిగలరు. అందు ఆనాథభిక్షక బాలుకు 10 మందికి అన్నవస్త్రములిచ్చి విద్యతోపాటు వడ్డంగ కమ్మర వృత్తివిద్యలు నేర్పుచున్నారు. నలుగురు పాఠశాలములు కలగు. ఈ యుద్యమముల కన్నింటికీ గంభీరమువారి, అభిప్రాయ ప్రకారము ఇంకను అవసరము. పాఠశాల, వ్యాకరణము లకు స్థగమయిన స్థలమును ఇల్లువలెవు. ఈ యుద్యమములకు మహారాజులు, రాజులు, జమీందారులు, మన్నగు దేశభిమానులు, ధనవహీయులు చేయవలెనని కోరబడగాను పుస్తకాలయ కార్యదర్శి వాయుచున్నారు.

పింగళ సంవత్సరాదినంచిత

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

ఈ సంవత్సరమున దేశములో పాశ్చాత్య సంక్రమణ ప్రభుత్వమును, ఆధ్యాత్మిక, ప్రజాస్వామ్య, రాజకీయ, వ్యాపకముల విశేషవిషయముల నిష్కానదాతుకము లగు పింగళ సంవత్సరమును, కర్మములను, లాగు రింగులచేత పంపిణీయైన నాచారముల పటములను కలపఁబడిన పింగళసంవత్సరమును గలసి మించికాకతములపై చక్కగ ముద్రించబడినది.

ఈ గ్రంథముల కలెక్షన్లను కేసి కావలసి నన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయించుచుంటున్నవలన వలయువాని దుబ్బితా ప్రాతిపదికను విచరించు:

అంగ్రహారము	రూ. 2-0-0
అంగ్రహారము తిక్క	" " 0-8-0
" అంగ్రహారము	" " 0-12-0
" అంగ్రహారము	" " 1-0-0

అంగ్రహారము కావలయును, పోస్టునామక సం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

అమృతాంజనము.	పండ్లపాడి.	మోహినీ తైలము.
డబ్బీ 1-8 0-4-0.	డబ్బీ 1-8 0-2-0.	సీసా 1-8 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టినిగి మదరాసు.

శాశ్వతము

భరితభంగనామల మన మన మాన్యములు బంధములు; " అహింసా పాపాభర్య " అను నీతి నెరిగినవాని గావున మేము ఈ పుస్తకము యినా ముగా పోస్టుచార్జియే మేమేధరించి పంపుచున్నాము. వెంటనే వాడును.

219 పైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయం 158, బ్రాహ్మణ మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము గంధుదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు కా పుడసినది. అందరు జదివి తీరవలయును. రూ. 0-4-0 పోస్టుచార్జీ చేయి. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టినిగి, మదరాసు.

లోక ప సిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బను సాలామిసిరి కాదని రుజువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా ఇయ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. మురబ్బమునకు బాల్కములతోనే ధాతునక్షము కలిగినవారికి వృద్ధయశోకము బలపానమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించుదురు. ఈసాలామిసిరి మురబ్బ సేవించినయెడల అట్టి దుఃఖము లోలగి విశేష బల పీఠ్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర కాలము సుఖముగ జీవించుదురు.

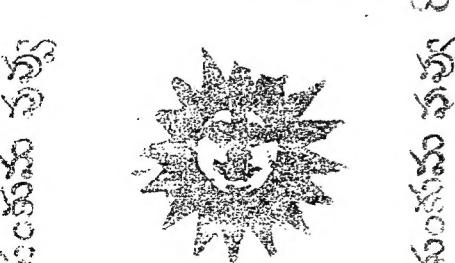
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బవల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, స్వస్థస్థితితము మానును, ధాతు పు మూత్రముతో కలసిపోవుట మానును, నీరుచురుకు మానును, బహుమూత్రవ్యాధి మానును, విశేషబలము కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, ఆకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలా మిసిరికలనది ఒకజాతిపండు. ఇదికాబూత్, కాండహార్ దేశములలో మైగుచున్నది. అక్కడి జనులు ఈపండును విశేషముగా తినటవలన మనదేశపు 4 గురు మనుష్యుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వై మురబ్బను సేవించి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉపయోగించిన దానివల్ల పూర్తిగ గుణముకలుగును. 2-8 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుణమిచ్చును.

అనుపానపత్రిక పార్కులలో పంపబడును.

15 తులాలు డబ్బీనెల రూ. 2-0-0. తహలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవస్థ్యరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమున నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావర్ణబోధకులు. కొనువారు సూర్యమార్కుజి గమనింపుము. కరస్పాకాడెచ్చు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎన్. నారాయణ అందు కంపెనీ (53) 21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

శ్రీఆంధ్ర వచన మహాభాగవతము

ఆనంద గ్రంథమాల ద్వితీయకుసుమము సంస్కృతమునందు వ్యాసప్రోక్తమైన శ్రీభాగవతమును తేటగా నీటుగులుకు శైలిని పటములను చేర్చి ముద్రించు చు న్నాము. ఇందు శ్రీధరతీయము, తిలకము, ఆరెడి ఆ నేకవ్యాఖ్యల యందు గల విశేషములను జేర్చింది యున్నారము. ఈ గ్రంథమును చిన్నవైజాన మేలైన కాగితములపై నచ్చేత్తిచి కాలికోబయిండు చేయించియున్నారము.

1-వ సంపుటము ప్రథమ, ద్వితీయస్కంధములు	1-0-0
2-వ " తృతీయ, చతుర్థస్కంధములు	1-4-0
3-వ " పంచమ, షష్ఠస్కంధములు	1-4-0
4-వ " సప్తమ, అష్టమస్కంధములు	1-4-0
5-వ " అష్టమ, నవమస్కంధములు	1-0-0
6-వ " దశమస్కంధము ప్రథమభాగము	1-4-0
7-వ " ద్వితీయభాగం సంపూర్ణం	1-4-0
8-వ " ఏకాదశ వ్యాదశస్కంధములు త్వరలో వెలువడును.	

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అందు కో, ఆనంద ప్రెస్, మద్రాసు (285)

పెద్ద పెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, కెండుకలూడుట, పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన గలుగును.

పాశ్చాత్యుల! ఈ పురుగులను తొలగించుకొని, విధి విరాచముచేత మీకు వలెదేసి, మీ మీ గృహములలోని పిల్లలపై బంగారుతో నింపబడియుంటును.

తీరిక లేక పనిజేయుచుండు ఈ చుండు పురుగునకు, అతివ్యాధికలు చేకొంగిన తేనెటీగ సహకారగా సంపదనగుండును. చుండు అరంభమయిన వెంటనే నిరోధక నిర్మంభద్రవ్యముల నుపయోగించు. ఉపేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టతల వారిలో సహజమయి గావలసినవృద్ధి కావున నిట్టి పరచుకపువును

కామినియా నూనె

నూనెయైన సంహరింపును. చుండును చోగొట్టును. కెండుకలను రాలివేయును. పుర్రెచుండును చోగొట్టును. తలకట్టుకు పరిమళ ముగంధవ్యము.

ఈరీతిని, నలు నూనెలను తయారు చేయువారి హితమున పడవడు.

రూ. డబ్బీ 1-8 రు. 1-0-0	సి. సి. రు. 0-4-0
రూ. 2-0-0	సి. సి. రు. 0-7-0

ఈ చి త ము. ఈ నుగురులను మజువుపరచుటకయి, అర్థజాతీని సంపుటముగానికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు విచిత్రమంజు. జూలై 28 వీసా ఉచితముగ బంపబడును. పోలు ఏజెంట్లు:— కంగ్లొయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ సింథెస్, నెం 158, జుమ్మాచునీహు షిద్ది, బొంబాయి. మద్రాసు యేజెంట్లు:— మెహతాపురమేత్తయ్యాజీ, 29, వైనాబజారుగోడ్డే, మద్రాసు.

ఇది రాగివలన తయారు కాబడలేదని రుజువుపర్చుగల సమగులకు 100-0.00 యి నాం గుణమియ్యనియడల మీరు చెల్లించిన సొమ్ము తిరిగి ఇచ్చివేసెదము.

రిజిస్టర్డ్ (నమ్మకమైన మందు) రిజిస్టర్డ్

తామ్రమైనము

అన్ని చర్మరోగములకు, మచ్చలకు, పొడలకు నిర్ధావధము. ఇది శ్రీకృష్ణుడు చంద్రారెడ్డిగాను (జమీందారు, నిడదవోలు) వగైరా కొందరు గొప్పవారు పరీక్షించి మాకు ధన సహాయము చేయుటచే వృద్ధిలోనికి రాలదినది. ఇది యెట్టి కఠినమేమోవాస్తవం నయినను అతిమాత్రము నయినను జీర్ణించిన సుఖివ్యాధులచే కలుగు బాధల నయినను రామ బాణమువలె ఖండించి యావనవంతులగా జేయును.

1 రకం 100 మాత్రలు 10-0-0	
2 రకం 100 మాత్రలు 4-0-0	

సకము బుడ్లున్న ఇవ్వబడును. యస్. వి. యస్. రాజు అందు సన్స్ (778) లక్ష్మీనరసాపురం ఆనందప్రొద్దు, గోదావరి జిల్లా.

అనిలైన్ చాయలు - టర్కి రేడ్ (బెర్లిన్) బెన్జో - ఫర్ ఫరైవ్ (బెర్లిన్)

కాంగోరెడ్ (బేయర్)

టిన్ను 1-8 టోన్లు 8 గలది. ఫర్ ఫరైవ్ 4 (B. N.) కీ సెనాచాయ టిన్ను 1-8 అవున్నులు 2) గలది.

దొరుకు వెలిసము:— సాలే మహమ్మద్ హజీ, యిబ్రహీం కంపెనీ, నెం 249, 249 పస్ పనేడ్, మద్రాసు.

తేలుమందు వెల సీసా 0-8-0

బాధ నరముల వెంట పెద్దవరము దగ్గరనుండిలాగుట ప్రారంభించును కుట్టినచోటును బండపారువలుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈదావకము ననేకులు పరీక్షించిరి. ఇది మిగుల ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, అండ్ మద్రాసు